

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 20.12.2011
COM(2011) 897 konč.

2011/0437 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o podeljevanju koncesijskih pogodb

(Besedilo velja za EGP)

{SEC(2011) 1588 konč.}

{SEC(2011) 1589 konč.}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Komisija je v sporočilu *Akt za enotni trg: dvanajst pobud za okrepitev rasti in zaupanja* z dne 13. aprila 2011 napovedala, da namerava sprejeti zakonodajno pobudo o koncesijah.

Podelitev koncesij za gradnje trenutno urejajo nekatere določbe sekundarne zakonodaje, koncesije za storitve pa samo splošna načela PDEU. Ta vrzel povzroča resna izkrivljanja na notranjem trgu, saj omejuje dostop evropskih podjetij, zlasti malih in srednjih, do gospodarskih priložnosti, ki jih nudijo koncesijske pogodbe. Pomanjkljiva pravna varnost povzroča tudi neučinkovitost.

Cilj te pobude je zmanjšati negotovost pri podeljevanju koncesijskih pogodb ter tako javnim organom in gospodarskim subjektom zagotoviti koristi. Zakonodaja EU ne omejuje svobode javnega organa naročnika ali naročnika, da z lastnimi sredstvi opravlja naloge javnega interesa v njegovi pristojnosti, vendar je treba vsem gospodarskim subjektom EU zagotoviti učinkovit dostop do trga, če se javni organ naročnik odloči, da za izvajanje takih nalog najame zunanjega naročnika.

Zaradi strogih proračunskih omejitev in gospodarskih težav v številnih državah članicah EU je treba posebno pozornost nameniti učinkovitemu dodeljevanju javnih sredstev. Ustrezen pravni okvir za podeljevanje koncesijskih pogodb bi spodbudil javne in zasebne naložbe v infrastrukturo ter strateške storitve, ki zagotavljajo največjo vrednost za vložena sredstva. Komisija je v sporočilu iz leta 2009 *Aktiviranje zasebnih in javnih naložb za oživitev gospodarstva in dolgoročne strukturne spremembe: razvijanje javno-zasebnih partnerstev* poudarila potencial, ki bi ga imela zakonodajna pobuda o koncesijskih pogodbah pri ustvarjanju podpornega okvira EU za javno-zasebna partnerstva.

Ta osnutek se predloži skupaj s spremenjenimi direktivami o javnih naročilih¹. Z njim naj bi se zagotovilo sprejetje ločenega pravnega instrumenta za podeljevanje koncesij, ki naj bi skupaj s predlogoma za spremembo direktiv o javnih naročilih (2004/17/ES in 2004/18/ES) ustvaril sodoben pravni okvir za javna naročila.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z INTERESNIMI STRANMI IN OCENA UČINKA

Med 12. majem in 9. julijem 2010 so službe Komisije opravile spletno posvetovanje s širšo javnostjo. Med 5. avgustom in 30. septembrom 2010 so opravile drugo javno posvetovanje s poslovno skupnostjo, socialnimi partnerji in javnimi organi naročniki. Med posvetovanji so bile potrjene težave, ki jih povzroča pomanjkljiva pravna varnost, in izpostavljene ovire, s katerimi se podjetja srečujejo pri vstopanju na trg. Izpostavljena je bila tudi potreba po ustreznem ukrepanju na ravni EU. Rezultati so

¹ COM(2010) 608 konč., točka 1.4, predlog št. 17.

Ti sklepi so bili potrjeni na več dvostranskih srečanjih s predstavniki držav članic, lokalnih organov ter podjetij, ki delujejo v zadevnih sektorjih in njihovih združenjih.

Informacije, zbrane med posvetovanji, so bile vključene v poročilo o oceni učinka, ki ga je odbor za oceno učinka pregledal in potrdil 21. marca 2011. Odbor za oceno učinka je priporočil zlasti zbiranje dodatnih dokazov o obsegu težav, posledicah ugotovljenih izkrivljanj ter različni obravnavi javnih naročil in koncesij kot tudi nadaljnjo okrepitev analize učinkov in primerjavo možnosti. Ta priporočila so bila upoštevana pri ponovno predloženi oceni učinka. Mnenja odbora za oceno učinka o poročilu so objavljena skupaj s tem predlogom, končnim poročilom o oceni učinka in njegovim povzetkom.

V poročilu je potrjeno, da je potrebna nova zakonodaja. Ugotovljeno je bilo, da se gospodarski subjekti srečujejo z neenakimi konkurenčnimi pogoji, ki pogosto pomenijo izgubljene poslovne priložnosti. Ta položaj ustvarja stroške in škodi konkurentom s sedežem v drugih državah članicah, javnim organom naročnikom in naročnikom ter potrošnikom. Poleg tega sta tako opredelitev koncesij kot natančna vsebina obveznosti glede preglednosti in nediskriminacije, kot jih določa Pogodba, nejasni. Posledično pomanjkljiva pravna varnost povečuje tveganje odpovedi ali predčasne prekinitve nezakonito oddanih naročil ter navsezadnje organe odvrne od uporabe koncesij v primerih, ko bi bila ta vrsta naročila dobra rešitev.

Tudi če bi države članice sprejele zakonodajo ter tako vzpostavile pravni okvir, ki bi temeljil na načelih Pogodbe, pravna negotovost, ki bi nastala z razlaganjem teh načel s strani nacionalnih zakonodajalcev, ne bi bila odpravljena, še naprej pa bi obstajale tudi velike razlike med zakonodajami različnih držav članic. V nekaterih primerih je bila popolna odsotnost nacionalne zakonodaje navedena kot vzrok za neposredno oddajo naročila, kar lahko ustvari ustrezno tveganje za nepravilnosti ali povzroči celo korupcijo.

Najboljša rešitev je zato zakonodaja, ki temelji na trenutnih določbah o javnih koncesijah za gradnje, ki je ustrezno prilagojena in dopolnjena z nekaterimi dodatnimi določbami. Bolj restriktiven pristop bi bil razširitev določb o javnih naročilih na koncesije. Ta pristop je bil ocenjen kot kontraproduktiven, saj bi javne organe naročnike lahko odvrnil od oddaje koncesij.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

- **Pravna podlaga**

Predlog temelji na členih 53(1), 62 in 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

- **Načelo subsidiarnosti**

Načelo subsidiarnosti se uporablja, če ta predlog ne spada v izključno pristojnost EU.

Države članice ciljev predloga ne morejo zadovoljivo doseči iz naslednjih razlogov.

Uskladitev postopkov javnega naročanja nad določenimi mejnimi vrednostmi je pomemben instrument pri uresničevanju notranjega trga na področju javnega naročanja, saj gospodarskim subjektom na enotnem trgu zagotavlja učinkovit in enak dostop do koncesij. Vseevropski postopki javnega naročanja zagotavljajo preglednost in objektivnost na področju javnih naročil ter tako zagotavljajo znatne prihranke in boljše dosežke na področju javnega naročanja, kar zagotavlja koristi za organe držav članic in nenazadnje tudi za evropske davkoplačevalce.

Tega cilja ne bi bilo mogoče zadovoljivo doseči z ukrepi držav članic, saj bi ti povzročili razhajajoče se zahteve in morebitne nasprotujoče si postopkovne ureditve, kar bi še dodatno povečalo regulativno zapletenost in povzročilo neutemeljene ovire za čezmejne dejavnosti. Dejansko številne države članice doslej niso razlagale, pojasnjevale ali izvajale ustreznih načel Pogodbe o preglednosti in enaki obravnavi na način, ki bi zagotavljal pravilno podeljevanje koncesijskih pogodb. Tako nastale pomanjkljive pravne varnosti in omejevanja dostopa do trgov verjetno ne bo mogoče odpraviti brez posredovanja na ustrezni ravni.

Posredovanje EU je zato nujno, da se odpravijo obstoječe ovire na koncesijskem trgu po vsej EU ter zagotovijo konvergenca in enaki konkurenčni pogoji, s čimer se dokončno zagotovi prost pretok blaga in storitev v 27 državah članicah.

Predlog je zato v skladu z načelom subsidiarnosti.

- **Načelo sorazmernosti**

Predlog je v skladu z načelom sorazmernosti, saj ne presega tistega, kar je nujno, da se z določitvijo omejenih pravil o podeljevanju koncesij doseže pravilno delovanje notranjega trga.

V oceni učinka so bile opredeljene različne rešitve. Te so bile naknadno analizirane z vidika ustreznosti za uresničitev ciljev pravnega akta. Iz analize je razvidno, da ciljev ni mogoče doseči s postopki za ugotavljanje kršitev ali drugimi nezakonodajnimi instrumenti, kot je nezavezujoče pravo. Tudi najbolj temeljne določbe, ki se trenutno uporabljajo za javne koncesije za gradnje, so bile ugotovljene kot neustrezne, saj ne zagotavljajo zadostne pravne varnosti in skladnosti z načeli Pogodbe. Po drugi strani pa bi natančnejša zakonodaja, podobna veljavnim pravilom za oddajanje javnih naročil, presegla to, kar je potrebno za uresničitev ciljev.

- **Izbira instrumentov**

Glede na to, da predlog temelji na členu 53(1) ter členih 62 in 114 PDEU, je sprejetje uredbe, ki bi urejala javno naročanje blaga in storitev, v skladu s Pogodbo nedopustno. Zato je predlagani instrument direktiva.

Nezakonodajne možnosti so bile zavrnjene. Razlogi za zavrnitev so natančneje navedeni v oceni učinka.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Predlog nima proračunskih posledic.

5. DODATNE INFORMACIJE

- **Klavzula o pregledu/reviziji/časovni omejitvi veljavnosti**

Predlog vsebuje klavzulo o pregledu gospodarskih učinkov na notranji trg, ki izhajajo iz uporabe mejnih vrednosti iz člena 5.

- **Podrobna obrazložitev predloga**

Predlagana direktiva naj bi zagotovila preglednost, pravičnost in pravno varnost pri podeljevanju koncesijskih pogodb ter s tem prispevala k izboljšanju naložbenih možnosti ter posledično zagotovila več in bolj kakovostne gradnje in storitve. V skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije glede sprememb pogodb bo veljala za koncesije, podeljene po začetku njene veljavnosti. V morebitnečasne ureditve, ki so lahko nujne za neprekinjeno opravljanje storitve do podelitve nove koncesije, ne posega.

Navedena izboljšanja naj bi se zagotovila z vrsto postopkovnih zahtev in pojasnil v zvezi s podeljevanjem koncesij, ki bodo namenjena dvema ciljema: izboljšanju pravne varnosti in zagotavljanju boljšega dostopa do koncesijskih trgov za vsa evropska podjetja.

Pravna varnost

Glavni cilj direktive je zagotoviti jasnost veljavnega pravnega okvira za podeljevanje koncesij ter obenem jasno opredeliti področje uporabe tega okvira. Posebne obveznosti na področju koncesij bodo po eni strani povečale pravno varnost, saj bodo javnim organom naročnikom in naročnikom zagotovile jasna pravila, ki bodo vključevala načela Pogodbe o podeljevanju koncesij, po drugi pa bodo gospodarskim subjektom zagotovila nekatera temeljna jamstva pri postopku podeljevanja.

Opredeelitev: Ta predlog direktive o podeljevanju koncesijskih pogodb vsebuje natančnejšo opredelitev koncesijskih pogodb s sklicevanjem na pojem operativnega tveganja. V njem je pojasnjeno, katere vrste tveganja se štejejo za operativno tveganje in kaj je znatno tveganje. Določa tudi predpisano najdaljše trajanje koncesije.

Vključitev obveznosti iz Pogodbe v sekundarno zakonodajo: Večina obveznosti, ki veljajo za podeljevanje javnih koncesij za gradnje, naj bi se razširila tudi na koncesije za izvajanje storitev. Predlog določa tudi več konkretnih in natančnejših zahtev za različne faze postopka za podeljevanje, ki temeljijo na načelih Pogodbe, kakor jih je obrazložilo Sodišče Evropske unije v sodni praksi. Poleg tega uporabo sekundarne zakonodaje razširja na podeljevanje koncesijskih pogodb v sektorju javnih gospodarskih služb, ki je trenutno izvzet iz sekundarne zakonodaje.

Javno-javno sodelovanje: Obstaja znatna pravna negotovost glede tega, v kolikšnem obsegu lahko pravila o javnem naročanju urejajo sodelovanje med javnimi organi. Zadevno sodno prakso Sodišča Evropske unije države članice in celo javni organi naročniki razlagajo drugače. Zato so v tem predlogu pojasnjeni primeri, v katerih za pogodbe, sklenjene med javnimi organi naročniki, pravila o podeljevanju koncesij ne

veljajo. Pojasnitev temelji na načelih, ki jih je Sodišče opredelilo v zadevni sodni praksi.

Spremembe: Spreminjanje koncesij med njihovim izvajanjem je vse bolj pomembno in problematično vprašanje za udeležence. Posebna določba o spreminjanju koncesij vključuje temeljne rešitve iz sodne prakse in zagotavlja pragmatično rešitev za reševanje nepredvidenih okoliščin, ki zahtevajo spremembo koncesije med njenim izvajanjem.

Boljši dostop do koncesijskih trgov

Predlog zagotavlja bistveno boljši dostop gospodarskih subjektov do koncesijskih trgov. Določbe naj bi izboljšale zlasti preglednost in pravičnost postopkov za podeljevanje, saj bodo omejile svobodno izbiro javnih organov naročnikov in naročnikov pri vprašanjih, kot so predhodna in naknadna objava, jamstvo za postopkovno pravilno vodene postopke, merila za izbor in podelitev ter roki za ponudnike. Poleg tega zagotavljajo boljši dostop do pravnega varstva, da se preprečijo ali obravnavajo kršitve teh določb.

Objava v Uradnem listu: Da se zagotovita preglednost in enaka obravnava za vse gospodarske subjekte, ta predlog določa obvezno objavo koncesijskih pogodb, katerih vrednost je enaka najmanj 5 000 000 EUR. Ta mejna vrednost, ki že velja za koncesije za gradnje, se razširi tudi na koncesije za storitve, pri čemer je treba upoštevati javna posvetovanja in študije, ki jih je opravila Komisija med pripravo tega predloga. To naj bi zagotovilo, da sta dodatna upravna obremenitev in stroški v sorazmerju z vrednostjo naročila in ter da se določbe osredotočajo na pogodbe z jasnim čezmejnim interesom. Vrednost pogodbe, za katere se uporablja mejna vrednost, se izračuna po metodologiji, določeni s pogodbo. V primeru storitev ta vrednost odraža skupno vrednost storitev, ki jih koncesionar zagotavlja med celotnim izvajanjem koncesije.

Nova pravila določajo tudi najmanjši obseg informacij, ki jih je treba zagotoviti ponudnikom.

Roki: Ta predlog določa tudi najkrajši rok za prijavo interesa za kateri koli postopek za podelitev koncesije, ki znaša tako za javne koncesije za gradnje 52 dni. Odločeno je bilo, da se za koncesije določi daljši rok kot za javna naročila, saj so koncesijske pogodbe običajno bolj zapletene.

Merila za izbiro in izključitev: Predlog določa obveznosti v zvezi z merili za izbiro, ki jih pri podeljevanju koncesij uporabljajo javni organi naročniki ali naročniki. Ta pravila so manj omejevalna od podobnih veljavnih določb za javna naročila, vendar merila za izbiro omejujejo na merila, ki se nanašajo na ekonomsko, finančno in tehnično sposobnost ponudnika, ter omejujejo obseg sprejemljivih meril za izključitev.

Merila za podelitev: Predlog določa obveznost uporabe objektivnih meril, ki so povezana z vsebino koncesije ter zagotavljajo spoštovanje načel preglednosti, nediskriminacije in enake obravnave, kar zagotavlja, da se ponudbe ocenijo pod učinkovitimi konkurenčnimi pogoji ter da javni organ naročnik ali naročnik ugotovita, katera ponudba je zanje ekonomsko najugodnejša. Ta merila morajo

preprečevati poljubne odločitve javnih organov naročnikov in naročnikov ter morajo biti predhodno objavljena v padajočem vrstnem redu po pomembnosti. Države članice ali javni organi naročniki ali naročniki, ki to želijo, lahko pri podeljevanju koncesij določijo ali uporabijo merilo „ekonomsko najugodnejše ponudbe“.

Postopkovna jamstva: Za razliko od direktiv o javnih naročilih predlagana pravila ne vsebujejo nespremenljivega seznama postopkov za podeljevanje. Ta rešitev javnim organom naročnikom in naročnikom zagotavlja dovolj prožnosti, da koncesije podeljujejo v skladu z nacionalnimi pravnimi tradicijami ter da so postopki za podeljevanje čim bolj učinkoviti. Vendar predlog določa več jasnih postopkovnih jamstev, ki se uporabljajo pri podeljevanju koncesije, zlasti med pogajanja. Ta postopkovna jamstva naj bi zagotovila pravičnost in preglednost postopka.

Pravna sredstva: Ta predlog določa razširitev področja uporabe direktiv o pravnih sredstvih (Direktiva 89/665/EGS in Direktiva 92/13/EGS, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2007/66/ES) na koncesijske pogodbe nad mejno vrednostjo, da se zagotovijo učinkovita sredstva za sodno spodbijanje odločbe o podelitvi koncesije ter minimalni pravni standardi, ki jih morajo spoštovati javni organi naročniki ali naročniki.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o podeljevanju koncesijskih pogodb

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 53(1), člena 62 in člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij³,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Odsotnost jasnih pravil na ravni Unije, ki bi urejala podeljevanje koncesijskih pogodb, povzroča pravno negotovost, ovira prosto opravljanje storitev ter izkrivlja delovanje notranjega trga. Zato so gospodarski subjekti, zlasti mala in srednja podjetja, prikrajšani za pravice na notranjem trgu in pomembne poslovne priložnosti, javni organi pa javnih sredstev ne morejo uporabiti tako, da bi državljani EU imeli koristi od kakovostnih storitev po najboljših cenah. Ustrezen pravni okvir za podeljevanje koncesij bi vsem gospodarski subjektom Unije zagotovil učinkovit in nediskriminacijski dostop do trga ter pravno varnost, s čimer bi se spodbudile javne naložbe v infrastrukturo in strateške storitve za državljane.
- (2) Javna naročila imajo ključno vlogo pri strategiji Evropa 2020⁴, saj gre za enega od tržnih instrumentov, ki se uporabljajo za doseganje pametne, trajnostne in vključujoče rasti ob hkratnem zagotavljanju najučinkovitejše porabe javnih sredstev. Za podeljevanje koncesij za gradnje trenutno veljajo temeljna pravila Direktive 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil za gradnje, blago in storitve, medtem ko za

² UL C ..., str.

³ UL C ..., str.

⁴ COM(2010) 2020 konč., 3.3.2010.

podeljevanje koncesij za storitve s čezmejnimi interesom veljajo načela Pogodbe, zlasti načelo prostega pretoka blaga, svobode do ustanavljanja in opravljanja storitev, ter načela, ki iz tega izhajajo, kot so enaka obravnava, nediskriminacija, vzajemno priznavanje, sorazmernost in preglednost. Vendar pa obstaja tveganje pravne negotovosti zaradi različnih razlag načel Pogodbe s strani nacionalnih zakonodajalcev in velikih razlik med zakonodajami različnih držav članic. Takšno tveganje je večkrat potrdilo Sodišče Evropske unije v sodni praksi, vendar je pri tem samo delno obravnavalo nekatere vidike podeljevanja koncesijskih pogodb. Zato sta na ravni Unije potrebni enotna uresničitev načel Pogodbe v vseh državah članicah in odprava razlik v njihovem razumevanju, ki iz tega sledi, da se odpravi dolgotrajno izkrivljanje notranjega trga.

- (3) Ta direktiva ne sme nikakor vplivati na svobodo držav članic ali javnih organov, da se odločijo za neposredno izvajanje gradenj ali zagotavljanje storitev javnosti ali za oddajo teh naročil v zunanje izvajanje tretjim osebam. Države članice ali javni organi morajo še naprej imeti možnost, da svobodno opredelijo značilnosti storitve, ki jih je treba zagotoviti, vključno z vsemi pogoji glede kakovosti ali cene, da se dosežejo cilji javne politike.
- (4) Za koncesije nad določeno vrednostjo je primerno določiti minimalno usklajevanje nacionalnih postopkov za podeljevanje koncesij na podlagi načel Pogodbe, da se zagotovita odprtost koncesij za konkurenco in ustrezna pravna varnost. Te določbe o usklajevanju ne smejo presežati tega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev. Vendar je treba državam članicam omogočiti, da te določbe po potrebi dopolnijo in nadalje razvijejo, zlasti da zagotovijo boljše skladnost z navedenimi načeli.
- (5) Nekatere določbe o usklajevanju je treba uvesti tudi za podeljevanje koncesij za gradnje in storitve v vodnem, energetskem, prometnem in poštnem sektorju, saj lahko nacionalni organi vplivajo na vedènje gospodarskih subjektov v teh sektorjih ter povzročijo zaprtje trgov tako, da države članice podelijo posebne ali izključne pravice do oskrbovanja, zagotavljanja ali upravljanja omrežij za zadevne storitve.
- (6) Koncesije so odplačne pogodbe, sklenjene med enim ali več gospodarskimi subjekti ter enim ali več javnimi organi naročniki ali naročniki, o izvajanju gradenj ali storitev, pri čemer ima nasprotna stranka pravico do uporabe javnih gradenj ali storitev, ki so predmet pogodbe. Za izvajanje takih gradenj ali storitev veljajo posebne zavezujoče pravno izvršljive obveznosti, ki jih določi javni organ naročnik ali naročnik. Nasprotno se nekateri državni akti, kot so dovoljenja ali licence, s katerimi država ali javni organ določi pogoje za opravljanje gospodarske dejavnosti, ne smejo šteti za koncesije. Enako velja za nekatere sporazume o pravici gospodarskega subjekta do uporabe nekaterih javnih domen ali sredstev, kot so zakupne pogodbe za zemljišča, pri katerih država ali javni organ naročnik ali naročnik določi samo splošne pogoje za njihovo uporabo, ne pridobi pa posebnih gradenj ali storitev.
- (7) Težave pri razlaganju pojmov koncesija in javno naročilo povzročajo stalno pravno negotovost med udeleženci, zaradi njih so bile pri Sodišču Evropske unije na tem področju vložene številne sodbe. Opredelevanje koncesije je zato treba pojasniti, zlasti s sklicevanjem na pojem znatnega operativnega tveganja. Glavna značilnost koncesije, tj. pravica do uporabe gradenj ali storitev, vedno pomeni prenos gospodarskega tveganja na koncesionarja, vključno z možnostjo, da se naložbe in stroški, ki nastanejo pri upravljanju podeljenih gradenj ali storitev, ne bodo povrnili. Uporaba posebnih

pravil, ki urejajo podeljevanje koncesij, ne bi bila upravičena, če bi javni organ naročnik ali naročnik izvajalca razbremenil morebitnih izgub tako, da bi mu jamčil minimalne prihodke, ki bi bili enaki ali višji od stroškov, ki jih ima izvajalec pri izvajanju naročila. Hkrati je treba pojasniti, da je treba nekatere ureditve, ki jih v celoti plača javni organ naročnik ali naročnik, šteti za koncesije, če je povrnitev naložb in stroškov, ki so izvajalcu nastali pri izvajanju gradnje ali zagotavljanju storitve, odvisna od dejanskega povpraševanja po storitvah ali sredstvih oziroma njihovi razpoložljivosti.

- (8) Če sektorska uredba določa, da ima koncesionar zajamčeno izravnano naložb in stroškov, ki so mu nastali pri izvedbi naročila, se tako naročilo ne sme šteti za koncesijo po tej direktivi.
- (9) Pojem posebnih ali izključnih pravic je bistvenega pomena za opredelitev področja uporabe te direktive, saj za subjekte, ki v skladu s členom 4(1)(1) niso javni organi naročniki in javna podjetja, določbe te direktive veljajo samo, če ti subjekti opravljajo eno od dejavnosti na podlagi teh pravic. Zato je primerno pojasniti, da pravice, odobrene po postopku, ki temelji na objektivnih merilih, zlasti v skladu z zakonodajo Unije, in v katerem je bilo zagotovljeno ustrezno obveščanje javnosti, za namene te direktive ne predstavljajo posebnih ali izključnih pravic. Ta zakonodaja mora vključevati Direktivo 98/30/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom⁵, Direktivo 96/92/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 1996 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo⁶, Direktivo 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštnih storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitve⁷, Direktivo 94/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 1994 o pogojih za izdajo in uporabo dovoljenj za iskanje, raziskovanje in izkoriščanje ogljikovodikov⁸ ter Uredbo (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza ter o razveljavitvi uredb (EGS) št. 1191/69 in 1107/70⁹. Zaradi čedalje različnejših javnih ukrepov je treba pojem javnega naročila jasneje opredeliti. Pravila Unije o koncesijah se nanašajo na pridobitev gradenj ali storitev, pri čemer ima nasprotna stran pravico do uporabe teh gradenj ali storitev. Pojem pridobitve bi bilo treba razumeti v širšem smislu kot pridobitev uporabe zadevnih gradenj, blaga ali storitev, kar ne pomeni nujno prenosa lastništva na javne organe naročnike ali naročnike. Poleg tega predpisi o javnih naročilih navadno ne veljajo za financiranje dejavnosti, ki je pogosto povezano z obveznostjo vračila prejetih zneskov, če se ti ne porabijo za predvidene namene.
- (10) Izkazalo se je tudi, da je treba pojasniti, kaj se razume pod pojmom enotnega naročila, pri čemer je treba upoštevati skupno vrednost vseh sklenjenih koncesij za to javno naročilo glede na mejne vrednosti iz te direktive ter javno naročilo objaviti kot celoto, če je mogoče po sklopih. Koncept enotnega javnega naročila obsega vse blago, gradnje in storitve, ki so potrebne za izvedbo določenega projekta. Splošni znaki za enotni projekt so lahko na primer splošno predhodno načrtovanje in pojmovanje

⁵ UL L 204, 21.7.1998, str. 1.

⁶ UL L 27, 30.1.1997, str. 20.

⁷ UL L 15, 21.1.1998, str. 14.

⁸ UL L 164, 30.6.1994, str. 3.

⁹ UL L 315, 3.12.2007, str. 1.

javnega organa naročnika, dejstvo, da imajo različni deli naročila enak gospodarski in tehnični namen ali da so drugače medsebojno logično povezani.

- (11) Za zagotovitev dejanskega odpiranja trga in pravičnega ravnotežja pri uporabi pravil javnega naročanja v vodnem, energetske in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev je treba zagotoviti, da se vključeni subjekti opredelijo na drugače kot s sklicevanjem na njihov pravni status. Zato je treba zagotoviti, da to ne vpliva na enako obravnavanje naročnikov v javnem in zasebnem sektorju. Prav tako je treba v skladu s členom 345 Pogodbe o delovanju Evropske unije zagotoviti, da ni ogrožena lastninskopravna ureditev v državah članicah.
- (12) Koncesije se lahko oddajo za izvajanje več dejavnosti, za katere veljajo različne pravne ureditve. Treba je pojasniti, da kot pravni okvir za koncesijo, ki obsega več dejavnosti, veljajo pravila, ki veljajo za dejavnost, za katero je koncesija načeloma namenjena. Določitev dejavnosti, za katero je koncesija načeloma namenjena, lahko temelji na analizi zahtev, ki jih mora določena koncesija izpolnjevati, opravi pa jo naročnik, da oceni vrednost koncesije in pripravi dokumentacijo za podeljevanje. V nekaterih primerih je lahko objektivno nemogoče določiti, za katero dejavnost je koncesija načeloma namenjena. Zato je treba določiti pravila za take primere.
- (13) Primerno je, da se iz področja uporabe te direktive izključijo določene koncesije za storitve, ki se gospodarskemu subjektu, ki je sam javni organ naročnik ali naročnik, podelijo na podlagi izključne pravice, ki jo ima navedeni gospodarski subjekt v skladu z objavljenimi nacionalnimi zakoni ali upravnim aktom ter ki je bila podeljena v skladu s Pogodbo in področno zakonodajo Unije o upravljanju omrežnih infrastruktur v zvezi z dejavnostmi iz Priloge III, saj pri taki izključni pravici ni mogoče uporabiti konkurenčnega postopka za podeljevanje. Ne glede na to in na pravne posledice splošne izključitve iz področja uporabe te direktive mora za koncesije po členu 8(1) veljati obveznost o objavi obvestila o podelitvi koncesije, da se zagotovi osnovna preglednost, razen če so pogoji za tako preglednost določeni s sektorsko zakonodajo.
- (14) Primerno je izključiti določene koncesije za storitve in gradnje, ki jih naročnik odda povezanemu podjetju, katerega glavna dejavnost je zagotavljanje teh storitev ali gradenj za skupino, katere del je, in ne njihovo ponujanje na trgu. Primerno je izključiti tudi določene koncesije za storitve in gradnje, ki jih naročnik podeli skupnemu podjetju, ki ga sestavlja več naročnikov, za opravljanje dejavnosti iz te direktive in katerega del je ta subjekt. Vendar je primerno zagotoviti, da ta izključitev ne povzroči izkrivljanja konkurence v korist podjetij ali skupnih podjetij, ki so povezana z javnimi organi naročniki; primerno je zagotoviti ustrezen sklop pravil, zlasti glede zgornjih mej za zneske, do katerih lahko podjetja pridobijo del prometa na trgu ter nad katerim izgubijo možnost za podelitev koncesije brez javnega razpisa, ter glede sestave skupnih podjetij in stabilnosti povezav med temi skupnimi podjetji in javnimi organi naročniki, katerih del so.
- (15) Ta direktiva se ne sme uporabljati za koncesije, ki jih podelijo naročniki za opravljanje dejavnosti iz Priloge III, če je v državi članici, v kateri se dejavnost opravlja, ta neposredno izpostavljena konkurenci na trgih brez omejenega dostopa, kot je določeno po postopku v ta namen v skladu s členoma 27 in 28 Direktive [trenutno 2004/17/ES]. Tak postopek mora zagotavljati pravno varnost za sodelujoče subjekte in ustrezen postopek odločanja ter v kratkem roku zagotoviti enotno uporabo prava Unije na tem področju.

- (16) Ta direktiva se ne uporablja, če koncesije podeljujejo mednarodne organizacije v svojem imenu in za svoj račun. Vendar je treba pojasniti, v kakšnem obsegu bi bilo treba to direktivo uporabljati za podeljevanje koncesij, ki jih urejajo posebni mednarodni predpisi.
- (17) Obstaja precejšnja pravna negotovost glede vprašanja, v kolikšni meri bi morali sodelovanje med javnimi organi urejati predpisi o podeljevanju koncesij. Države članice in celo javni organi naročniki si zadevno sodno prakso Sodišča Evropske unije razlagajo različno. Zato je treba pojasniti, v katerih primerih se pri koncesijah, sklenjenih med javnimi organi naročniki, predpisi o podeljevanju koncesij ne uporabljajo. Taka pojasnitev mora temeljiti na načelih ustrezne sodne prakse Sodišča. Dejstvo, da sta obe pogodbeni stranki sporazuma javna organa naročnika ali naročnika v skladu s členom 4(1)(1), ne izključuje uporabe predpisov o javnih naročilih. Vendar uporaba predpisov o podeljevanju koncesij ne sme posegati v pravico javnih organov, da odločajo o načinu organiziranosti pri izvajanju njihovih javnih nalog. Koncesije, podeljene nadzorovanim subjektom, ali sodelovanje za skupno izvajanje nalog javnih storitev udeleženih javnih organov naročnikov ali naročnikov je zato treba izvzeti iz uporabe predpisov, če so izpolnjeni pogoji iz te direktive. Cilj te direktive je zagotoviti, da nobeno izvzeto javno-javno sodelovanje ne izkrivlja konkurence v odnosu do zasebnih gospodarskih subjektov. Izkrivljanja konkurence ne sme povzročiti niti udeležba javnega organa naročnika kot ponudnika v postopku za oddajo javnega naročila.
- (18) Za zagotovitev ustrezne objave koncesij za gradnje in storitve nad določeno vrednostjo, ki jih podelijo naročniki in javni organi naročniki, je treba pred podelitvijo take koncesije obvezno objaviti obvestilo o koncesiji v Uradnem listu Evropske unije. Mejne vrednosti morajo odražati jasen čezmejni interes koncesij za gospodarske subjekte iz drugih držav članic. Pri izračunu vrednosti koncesije za storitve je treba z vidika potencialnega ponudnika upoštevati ocenjeno vrednost vseh storitev, ki jih bo koncesionar zagotavljal.
- (19) Zaradi negativnih učinkov na konkurenco se morajo postopki s pogajanjem brez predhodne objave uporabljati samo v zelo izjemnih primerih. Ta izjema mora biti omejena na primere, ko je že od začetka jasno, da objava ne bo povzročila večje konkurence, zlasti ker lahko koncesijo objektivno izvaja samo en gospodarski subjekt. Podeljevanje koncesije brez objave gospodarskemu subjektu je utemeljena samo v primerih objektivne izključnosti, ko položaja izključnosti ni ustvaril sam javni organ naročnik ali javni naročnik zaradi prihodnjega postopka za podeljevanje koncesij ter ko ni ustreznih nadomestnih rešitev, katerih razpoložljivost je treba temeljito preučiti.
- (20) Ponovni pregled tako imenovanih prednostnih in neprednostnih storitev (storitev A in B), ki ga je opravila Komisija, je pokazal, da popolne uporabe zakonodaje o javnih naročilih ni upravičeno omejiti na omejeno skupino storitev. Zato je treba to direktivo uporabljati za številne storitve (kot so gostinske storitve in storitve oskrbe z vodo), ki imajo potencial za čezmejno trgovino.
- (21) Glede na rezultate ocene reformiranih pravil o javnih naročilih, ki so ga opravile službe Komisije, je primerno izključiti iz popolne uporabe te direktive samo tiste storitve z omejeno čezmejno razsežnostjo, tj. tako imenovane storitve osebne pomoči, kot so nekatere socialne, zdravstvene in izobraževalne storitve. Te storitve se izvajajo v posebnem okviru, ki se med državami članicami zaradi različnih kulturnih danosti

zelo razlikuje. Za koncesije za take storitve je zato treba določiti posebno ureditev, pri čemer je treba upoštevati, da so regulirane na novo. Obveznost objave predhodnega informativnega obvestila in obvestila o podelitvi koncesije, katere vrednost je enaka ali višja od mejnih vrednosti iz te direktive, je ustrezna, da se potencialnim ponudnikom zagotovijo informacije o poslovnih priložnostih ter da so vsi zainteresirani obveščeni o številu in vrstah podeljenih koncesij. Države članice uvedejo ustrezne ukrepe za podeljevanje koncesij za te storitve, pri čemer zagotovijo popolno skladnost z načeli preglednosti in enake obravnave gospodarskih subjektov, javnim organom naročnikom in naročnikom pa omogočijo, da upoštevajo posebnosti zadevnih storitev. Države članice zagotovijo, da lahko javni organi naročniki in naročniki upoštevajo potrebo po zagotovitvi kakovosti, stalnosti, dostopnosti, razpoložljivosti in celovitosti storitev, posebne potrebe različnih kategorij uporabnikov, sodelovanje in krepitev vloge uporabnikov ter inovativnost.

- (22) Glede na pomen kulturnega ozadja in občutljivost teh storitev je treba državam članicam zagotoviti dovolj proste presoje pri organiziranju izbora izvajalcev storitev, kot je po njihovem mnenju najustreznejše. Pravila te direktive državam članicam ne preprečujejo, da bi pri izboru izvajalcev storitev uporabljale posebna merila za kakovost, kot so merila prostovoljnega evropskega okvira za kakovost socialnih storitev Odbora za socialno varstvo Evropske unije. Države članice in/ali javni organi lahko te storitve še naprej izvajajo sami ali socialne storitve organizirajo tako, da ne sklenejo koncesijskih pogodb, na primer samo s financiranjem takih storitev ali podelitvijo licenc oziroma dovoljenj vsem gospodarskim subjektom, ki izpolnjujejo pogoje, ki jih je predhodno določil javni organ naročnik ali naročnik, brez omejitev ali kvot, če tak sistem zagotavlja ustrezne objave ter upošteva načela preglednosti in nediskriminacije.
- (23) Da lahko vsi zainteresirani subjekti oddajo prijave in ponudbe, morajo javni organi naročniki in naročniki upoštevati najkrajši rok za prejem takih prijav.
- (24) Izbira in uporaba sorazmernih, nediskriminacijskih in poštenih meril pri izboru gospodarskih subjektov sta bistvenega pomena za njihov dejanski dostop do gospodarskih priložnosti, ki jih nudijo koncesije. Zlasti možnost, da lahko kandidat vključi tudi sposobnosti drugih subjektov, je lahko odločilna za sodelovanje malih in srednje velikih podjetij. Zato je primerno določiti, da se morajo merila za izbor nanašati samo na tehnične, finančne in gospodarske sposobnosti subjektov, da je treba ta merila objaviti v obvestilu o koncesiji in da gospodarskemu subjektu ne smejo preprečiti, da bi vključil sposobnosti drugih subjektov, ne glede na njegove pravne odnose s temi subjekti, če subjekt javnemu organu naročniku ali naročniku dokaže, da ima na voljo potrebna sredstva.
- (25) Da se zagotovita preglednost in enaka obravnava, morajo merila za podelitev koncesij vedno izpolnjevati nekatere splošne standarde. Te je treba vnaprej razkriti vsem morebitnim ponudnikom, povezana morajo biti s predmetom koncesije, javnemu organu naročniku ali naročniku pa ne smejo zagotavljati neomejene svobodne izbire. Zagotoviti morajo možnost učinkovite konkurence ter vključevati zahteve, ki omogočajo učinkovito preverjanje informacij, ki jih predložijo ponudniki. Za doseg skladnosti s temi standardi ter izboljšanje pravne varnosti lahko države članice določijo, da se uporablja merilo ekonomsko najugodnejše ponudbe.

- (26) Če se javni organi naročniki in naročniki odločijo podeliti koncesijo ekonomsko najugodnejšemu ponudniku, morajo določiti merila za ocenjevanje ekonomičnosti in kakovosti, na podlagi katerih bodo preučili ponudbe in odločili, katera predstavlja najboljše razmerje med ceno in kakovostjo. Določitev teh meril je odvisna od predmeta koncesije, ker morajo merila omogočati, da se kakovost posamezne ponudbe lahko oceni glede na predmet koncesije, kakor je opredeljen v tehničnih specifikacijah, ter ugotovi najboljše razmerje med ceno in kakovostjo posamezne ponudbe.
- (27) Koncesije so ponavadi dolgoročni, zapleteni dogovori, pri katerih izvajalec prevzame odgovornosti in tveganja, ki jih imajo navadno javni organi naročniki ter so običajno v njihovi pristojnosti. Zato morajo biti javni organi naročniki ali naročniki prožni pri organizaciji postopka podeljevanja, vključno z možnostjo pogajanj o vsebini koncesije s kandidati. Vendar je zaradi zagotovitve enake obravnave in preglednosti med postopkom podeljevanja primerno določiti nekatere zahteve glede strukture procesa podeljevanja, vključno s pogajanjem, razširjanjem informacij in razpoložljivostjo pisnih evidenc. Treba je tudi določiti, da ni dovoljeno odstopati od prvotnih pogojev obvestila o koncesiji, da se prepreči nepravilno obravnavanje možnih kandidatov.
- (28) Tehnične specifikacije, ki jih pripravijo javni organi naročniki in naročniki, morajo zagotoviti, da je podeljevanje koncesij odprto za konkurenco. Zato je treba omogočiti, da se predložijo ponudbe, ki odražajo različne tehnične rešitve, in zagotovi zadostna konkurenčnost. Zato je treba tehnične specifikacije sestaviti tako, da se prepreči umetno omejevanje konkurence z zahtevami, ki dajejo prednost določenemu gospodarskemu subjektu z navajanjem ključnih lastnosti blaga, storitev ali gradenj, ki jih navedeni gospodarski subjekt navadno zagotavlja. Tehnične specifikacije, sestavljene v obliki zahtev po funkcijskosti in uspešnosti, na splošno omogočajo najboljše doseganje navedenega cilja in spodbujajo inovacije. Javni organi naročniki ali naročniki morajo pri sklicevanju na evropski standard oziroma v njegovi odsotnosti na nacionalni standard upoštevati ponudbe, ki temeljijo na enakovrednih rešitvah. Za dokaz enakovrednosti se lahko od ponudnikov zahteva predložitev dokazila, ki ga potrdi tretja oseba; dopustna so lahko tudi druga ustrezna dokazila, kot je tehnična dokumentacija proizvajalca, če zadevni gospodarski subjekt nima dostopa do takih potrdil ali poročil o preskušanju oziroma jih ne more pridobiti v ustreznih rokih.
- (29) Javnim organom naročnikom in naročnikom je treba tudi omogočiti, da se v tehničnih specifikacijah in merilih za podeljevanje sklicujejo na točno določen proizvodni postopek, točno določen način izvajanja storitev ali točno določen postopek za katero koli drugo fazo življenjskega cikla izdelka ali storitve, pod pogojem, da so ti povezani s predmetom koncesije. Da bi se pri podeljevanju koncesije bolje upoštevali socialni vidiki, lahko dobavitelji v merila za podeljevanje vključijo značilnosti delovnih pogojev. Vendar če javni organi naročniki ali naročniki izberejo ekonomsko najugodnejšo ponudbo, se lahko taka merila nanašajo samo na delovne pogoje oseb, ki neposredno sodelujejo v zadevnem proizvodnem procesu ali zagotavljanju storitve. Navedene značilnosti se lahko nanašajo izključno na zdravstveno varstvo osebja, vključenega v proizvodni postopek, ali spodbujanje družbenega vključevanja prikrajšanih oseb ali ogroženih oseb med osebami, ki so dodeljene za izvedbo naročila, vključno z dostopnostjo za invalide. Vsa merila za podeljevanje, ki vključujejo navedene značilnosti, morajo biti omejena na lastnosti, ki imajo neposredne posledice za osebe v delovnem okolju. Uporabljati se morajo v skladu z Direktivo 96/71/ES

Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev¹⁰ na način, ki ni neposredno ali posredno diskriminacijski do gospodarskih subjektov iz drugih držav članic ali tretjih držav, ki so pogodbenice sporazuma ali sporazumov o prosti trgovini, katerih podpisnica je Unija. Tudi pri uporabi ekonomsko najugodnejše ponudbe je treba javnim organom naročnikom in naročnikom omogočiti, da v merila za podeljevanje vključijo organiziranost, usposobljenost in izkušnje osebja, dodeljenega za izvedbo zadevnega koncesije, saj to lahko vpliva na kakovost izvedbe in s tem na ekonomsko vrednost ponudbe.

- (30) Z elektronskimi informacijskimi in komunikacijskimi sredstvi se lahko objava koncesij zelo poenostavi ter povečata učinkovitost in preglednost postopkov podeljevanja koncesij. V postopkih podeljevanja koncesij morajo postati standarden način komuniciranja in izmenjave informacij. Z uporabo elektronskih sredstev se prihrani tudi čas. Pri uporabi elektronskih sredstev je zato treba predvideti skrajšanje minimalnih rokov, vendar samo, če so navedena sredstva v skladu s posebnim načinom prenosa, določenim na ravni Unije. Poleg tega lahko elektronska informacijska in komunikacijska sredstva z ustreznimi funkcijami javnim organom naročnikom in naročnikom omogočijo preprečiti, ugotoviti in odpraviti napake, ki se pojavljajo v postopkih javnega naročanja.
- (31) Javni organi naročniki in naročniki iz različnih držav članic so morda zainteresirani za sodelovanje in skupno podelitev koncesije, da bi čim bolj izkoristili možnosti notranjega trga v smislu ekonomije obsega ter delitve tveganja in koristi, nenazadnje tudi pri inovativnih projektih, ki predstavljajo večje tveganje, kot ga lahko razumno sprejme en sam javni organ naročnik ali naročnik. Zato je treba za lažje sodelovanje pri čezmejni skupni podelitvi koncesije določiti nove predpise o čezmejni skupni podelitvi koncesije, s katerimi se določi pravo, ki se uporablja. Poleg tega lahko javni organi naročniki in naročniki iz različnih držav članic v skladu z nacionalnim pravom ali pravom Unije ustanovijo skupne pravne organe. Za tako obliko skupne podelitve koncesije je treba določiti posebna pravila.
- (32) Med izvajanjem koncesije se uporabljajo veljavni zakoni, predpisi in kolektivne pogodbe na nacionalni ravni in ravni Unije o pogojih zaposlovanja in varstvu pri delu, če so takšna pravila in njihova uporaba v skladu z zakonodajo Unije. V čezmejnih primerih, ko delavci iz ene države članice zaradi izvajanja koncesije opravljajo storitve v drugi državi članici, Direktiva 96/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev¹¹ določa minimalne pogoje, ki jih mora država gostiteljica upoštevati pri takih napotjenih delavcih.
- (33) Koncesij se ne sme podeliti gospodarskim subjektom, ki so sodelovali v kriminalni združbi ali jim je bila dokazana krivda zaradi korupcije, goljufije v škodo finančnih interesov Unije ali pranja denarja. Neplačevanje davkov ali prispevkov za socialno varnost je treba kaznovati z obvezno izključitvijo na ravni Unije. Poleg tega mora biti javnim organom naročnikom in naročnikom omogočeno, da izključijo kandidate ali ponudnike, če ti resno kršijo zakonodajo Unije ali nacionalno zakonodajo, da se tako zavaruje javni interes v skladu s Pogodbo, ali če je gospodarski subjekt izkazal resne

¹⁰ UL L 18, 21.1.1997, str. 1.

¹¹ UL L 18, 21.1.1997, str. 1.

ali stalne pomanjkljivosti pri izvajanju predhodne koncesije ali podobnih koncesij z istim javnim organom naročnikom ali naročnikom.

- (34) Pojasniti je treba okoliščine, v katerih je treba zaradi spremenjene koncesije med izvajanjem izvesti nov postopek za podelitev koncesije, pri čemer je treba upoštevati zadevno sodno prakso Sodišča Evropske unije. Pri bistvenih spremembah prvotne koncesije, iz katere je razvidna namera pogodbenih strank, da se želijo ponovno pogajati o bistvenih določilih ali pogojih koncesije, je treba izvesti nov postopek za podeljevanje. To velja zlasti, če bi spremenjeni pogoji vplivali na izid postopka, če bi veljali že za prvotni postopek. Izredno in začasno podaljšanje trajanje koncesije, s katero se do podelitve nove koncesije zagotovi neprekinjenost pri zagotavljanju storitev, se praviloma ne šteje za bistveno spremembo prvotne koncesije.
- (35) Javni organi naročniki in naročniki se lahko srečajo z zunanjimi okoliščinami, ki jih ob podelitvi koncesije niso predvideli. V takem primeru je potrebna določena prožnost, da se lahko koncesijo prilagodi tem okoliščinam brez novega postopka podeljevanja. Pojem nepredvidene okoliščine se nanaša na okoliščine, ki jih ni bilo mogoče predvideti, čeprav je javni organ naročnik ali naročnik ustrezno skrbno pripravil prvotne podelitve koncesije ter pri tem upošteval razpoložljiva sredstva, vrsto in lastnosti zadevnega projekta, dobro prakso na zadevnem področju in potrebo po zagotovitvi ustreznega razmerja med sredstvi, porabljenimi med pripravo oddaje koncesije, in njegovo predvideno vrednostjo. Vendar to ne sme veljati v primerih, ko sprememba vpliva na celotno naročilo, na primer če se naročene gradnje, blago ali storitve nadomestijo z drugimi storitvami ali če se bistveno spremeni vrsta naročila, ker se lahko v tem primeru predpostavi hipotetičen vpliv na izid.
- (36) V skladu z načeli enake obravnave in preglednosti se uspešen ponudnik ne sme nadomestiti z drugim gospodarskim subjektom brez ponovnega odprtja koncesije konkurenci. Vendar pa je lahko uspešni ponudnik, ki izvaja koncesijo, med izvajanjem koncesije izpostavljen nekaterim strukturnim spremembam, npr. sami notranji reorganizaciji, združitvi, prevzemu ali nesolventnosti, ali pa se nadomesti na podlagi pogodbene klavzule, ki je znana vsem ponudnikom, in v skladu z načeli enake obravnave in preglednosti. Za take strukturne spremembe se ne sme samodejno zahtevati novih postopkov podelitve vseh koncesij, ki jih izvaja zadevno podjetje.
- (37) Javnim organom naročnikom in naročnikom je treba omogočiti, da v posameznih pogodbah predvidijo spremembe koncesije v obliki klavzul o pregledu, vendar jim take klavzule ne smejo omogočiti neomejene proste presoje. Zato je treba v tej direktivi določiti, v kolikšnem obsegu se lahko predvidijo spremembe prvotne koncesije.
- (38) Za prilagoditev hitremu tehničnemu in gospodarskemu napredku je treba Komisijo v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije pooblastiti za sprejemanje aktov v zvezi z nebistvenimi prvinami te direktive; tehnične podrobnosti in lastnosti naprav za elektronski sprejem je treba posodabljati v skladu s tehnološkim razvojem in upravnimi potrebami; Komisijo je treba pooblastiti tudi za določanje obveznih tehničnih standardov za elektronsko komunikacijo, pri čemer mora ta upoštevati tehnološki razvoj in upravne potrebe, da se pri postopkih za podeljevanje koncesij, ki se izvajajo z elektronskimi sredstvi, zagotovi interoperabilnost tehničnih formatov, procesov in sistemov za sporočanje. Poleg tega je treba hitro prilagoditi seznam zakonodajnih aktov Unije o skupnih metodologijah za izračun stroškov v življenjskem

ciklu ter vanj vključiti sektorske ukrepe. Za izpolnitev navedenih potreb je treba Komisijo pooblastiti za posodabljanje seznama zakonodajnih aktov, vključno z metodologijami za izračun stroškov v življenjskem ciklu.

- (39) Da se zagotovi ustrezno sodno varstvo kandidatov in ponudnikov v postopkih podeljevanja koncesij ter učinkovito izvrševanje pravil te direktive in načel Pogodbe, je treba Direktivo Sveta 89/665/EGS o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o uporabi revizijskih postopkov oddaje javnih naročil za preskrbo in javnih naročil za gradnje¹² ter Direktivo Sveta 92/13/EGS o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o uporabi pravil Skupnosti za oddajo javnih naročil podjetij na vodnem, energetskem, transportnem in telekomunikacijskem področju¹³ uporabljati tudi za koncesije za storitve in koncesije za gradnje, ki jih podelijo javni organi naročniki in naročniki. Direktivi 89/665/EGS in 92/13/EGS je zato treba ustrezno spremeniti.
- (40) Za obdelavo osebnih podatkov v skladu s to direktivo mora veljati Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov¹⁴.
- (41) V skladu z zakonodajo Unije o javnem naročanju morajo države članice dosledno in sistematično spremljati izvajanje in delovanje teh pravil, da se zagotovi učinkovita in enotna uporaba zakonodaje Unije. Če države članice imenujejo en sam nacionalni organ za spremljanje, izvajanje in nadzorovanje javnih naročil, ima lahko ta organ enake pristojnosti tudi pri koncesijah. Samo enotni organ z vseobsegajočimi nalogami mora zagotovi pregled nad glavnimi težavami pri izvajanju in lahko predlaga ustrezne popravne ukrepe za bolj strukturne težave. Lahko zagotovi takojšnje povratne informacije o delovanju politike ter morebitnih pomanjkljivostih nacionalne zakonodaje in prakse ter tako pripomore k hitremu iskanju rešitev in izboljšanju postopkov podeljevanja koncesij.
- (42) Zlasti je pomembno, da Komisija med pripravami opravi ustrezna posvetovanja, tudi na strokovni ravni. Komisija mora pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti hkratno, pravočasno in ustrezno predložitev zadevnih dokumentov Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (43) Da se zagotovijo enotni pogoji za izvajanje te direktive, se morajo Komisiji za pripravo in objavo obvestil ter pošiljanje in objavljanje podatkov iz prilog IV do VI ter spreminjanje mejnih vrednosti podeliti ustrezna izvedbena pooblastila. Ta pooblastila je treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije¹⁵. Izvedbeni akti, ki nimajo finančnega vpliva ali ne vplivajo na vrsto in obseg obveznosti, ki izhajajo iz te direktive, se morajo sprejeti po svetovalnem postopku. Nasprotno imajo ti akti samo upravni namen in se uporabljajo za lažjo uporabo predpisov iz te direktive.
- (44) V skladu s skupno politično izjavo držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih z dne [datum] so se države članice zavezale, da bodo v upravičenih

¹² UL L 395, 30.12.1989, str. 33.

¹³ UL L 76, 23.3.1992, str. 14.

¹⁴ UL L 281, 23.11.1995, str. 31.

¹⁵ UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile en ali več dokumentov, ki razlagajo odnos med elementi te direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec glede te direktive meni, da je prenos takih dokumentov upravičen –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Direktiva o koncesijah

Kazalo

NASLOV I: OPREDELITVE, SPLOŠNA NAČELA IN OBSEG

POGLAVJE I: Opredelitve, splošna načela in obseg

ODDELEK 1: OPREDELITVE IN OBSEG

Člen 1: Vsebina in področje uporabe

Člen 2: Opredelitve pojmov

Člen 3: Javni organi naročniki

Člen 4: Naročniki

Člen 5: Mejne vrednosti

Člen 6: Metode za izračun ocenjene vrednosti koncesij

Člen 7: Splošna načela

ODDELEK II: IZKLJUČITVE

Člen 8: Izključitve, ki se uporabljajo za koncesije, ki jih podelijo javni organi naročniki in naročniki

Člen 9: Posebne izključitve na področju telekomunikacij

Člen 10: Izključitve, ki se uporabljajo za koncesije, ki jih podelijo naročniki

Člen 11: Koncesije, ki se podelijo povezanemu podjetju

Člen 12: Koncesije, ki se podelijo skupnemu podjetju ali naročniku, ki je del skupnega podjetja

Člen 13: Sporočanje informacij

Člen 14: Izključitev dejavnosti, ki so neposredno izpostavljene konkurenci

Člen 15: Odnosi med javnimi organi

ODDELEK III: SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 16: Trajanje koncesije

Člen 17: Socialne in druge posebne storitve

Člen 18: Mešane koncesije

Člen 19: Koncesije, ki se nanašajo na več dejavnosti

ODDELEK IV: POSEBNI PRIMERI

Člen 20: Rezervirane koncesije

Člen 21: Raziskovalne in razvojne storitve

POGLAVJE II: Načela

Člen 22: Gospodarski subjekti

Člen 23: Nomenklature

Člen 24: Zaupnost

Člen 25: Pravila za komuniciranje

NASLOV II: PRAVILA O KONCESIJAH

POGLAVJE I: Objava in preglednost

Člen 26: Obvestila o koncesijah

Člen 27: Obvestila o podelitvi koncesije

Člen 28: Oblika in način objave obvestil

Člen 29: Objavljanje na nacionalni ravni

Člen 30: Dostopnost dokumentacije v zvezi s koncesijo v elektronski obliki

POGLAVJE II: Izvedba postopka

ODDELEK 1: SKUPNE KONCESIJE, ROKI IN TEHNIČNE SPECIFIKACIJE

Člen 31: Skupne koncesije med javnimi organi naročniki ali naročniki iz različnih držav članic

Člen 32: Tehnične specifikacije

Člen 33: Poročila o preskusih, potrdila in druga dokazila

ODDELEK II: IZBOR UDELEŽENCEV IN PODELJEVANJE KONCESIJ

Člen 34: Splošna načela

Člen 35: Postopkovna jamstva

Člen 36: Izbor ter kvalitativna ocena kandidatov

Člen 37: Določanje rokov

Člen 38: Roki za predložitev vlog za koncesijo

Člen 39: Merila za podeljevanje koncesij

Člen 40: Življenjski cikel in izračun stroškov v življenjskem ciklu

NASLOV III: PRAVILA ZA IZVAJANJE KONCESIJ

Člen 41: Oddajanje naročil podizvajalcem

Člen 42: Spremembe koncesij med njihovim trajanjem

Člen 43: Prekinitev pogodb

NASLOV IV: SPREMEMBE DIREKTIV O PRAVNIH SREDSTVIH PRI JAVNEM NAROČANJU

Člen 44: Spremembe Direktive 89/665/EGS

Člen 45: Spremembe Direktive 92/13/EGS

NASLOV V: PRENESENA POOBLASTILA, IZVEDBENA POOBLASTILA IN KONČNE DOLOČBE

Člen 46: Izvajanje prenosa pooblastil

Člen 47: Nujni postopek

Člen 48: Postopek v odboru

Člen 49: Prenos

Člen 50: Prehodne določbe

Člen 51: Pregled

Člen 52: Začetek veljavnosti

Člen 53: Naslovniki

PRILOGE

PRILOGA I: SEZNAM DEJAVNOSTI IZ ČLENA 2(5)(a)

PRILOGA II: SEZNAM ZAKONODAJE UNIJE IZ ČLENA 40(4)

PRILOGA III: PRILOGA III
DEJAVNOSTI, KI JIH IZVAJAJO JAVNI NAROČNIKI V SKLADU S ČLENOM 4

PRILOGA IV: INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA NAVESTI V OBVESTILIH O KONCESIJAH

PRILOGA V: INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA NAVESTI V OBVESTILIH O KONCESIJAH

PRILOGA VI: INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA NAVESTI V OBVESTILIH O KONCESIJAH ZA SOCIALNE IN DRUGE POSEBNE STORITVE (ČLEN 27(1))

PRILOGA VII: INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA NAVESTI V OBVESTILIH O SPREMEMBAH KONCESIJE MED NJENIM TRAJANJEM V SKLADU S ČLENOM 42

PRILOGA VIII: OPREDELITEV NEKATERIH TEHNIČNIH SPECIFIKACIJ

PRILOGA IX: ZNAČILNOSTI OBJAVE

PRILOGA X: STORITVE IZ ČLENA 7

PRILOGA XI: SEZNAM ZAKONODAJE UNIJE IZ ČLENA 4(2)

PRILOGA XII: ZAHTEVE ZA OPREMO ZA ELEKTRONSKO SPREJEMANJE PONUDB IN VLOG

PRILOGA XIII: INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA NAVESTI V OBVESTILIH O KONCESIJAH ZA SOCIALNE IN DRUGE POSEBNE STORITVE

NASLOV I OPREDELITVE, SPLOŠNA NAČELA IN PODROČJE UPORABE

POGLAVJE I Opredelitve, splošna načela in področje uporabe

ODDELEK I OPREDELITVE IN PODROČJE UPORABE

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. Ta direktiva določa pravila o postopkih, ki jih izvedejo javni organi naročniki in naročniki za podeljevanje koncesij, katerih ocenjena vrednost ni manjša od mejnih vrednosti iz člena 5.
2. Ta direktiva se uporablja za pridobitev gradenj ali storitev, vključno z blagom, ki je povezano s predmetom koncesije, ki jih izvedejo gospodarski subjekti:
 - a) ki jih izberejo javni organi naročniki, ne glede na to, ali so gradnje ali storitve, vključno s pripadajočim blagom, namenjeni za javne namene;
 - b) ki jih izberejo naročniki, če so gradnje ali storitve, vključno s pripadajočim blagom, namenjene za opravljanje ene od dejavnosti iz Priloge III.

Člen 2

Opredelitve

1. V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:
 - (1) „koncesije“ pomeni javne koncesije za gradnje, koncesije za gradnje ali koncesije za storitve.
 - (2) „javna koncesija za gradnje“ pomeni pisno odplačno pogodbo, sklenjeno med enim ali več gospodarskimi subjekti ter enim ali več javnimi organi naročniki, katere predmet je izvedba gradenj, pri čemer ima nasprotna stranka zgolj pravico do uporabe gradenj, ki so predmet koncesije, oziroma pravico s plačilom.
 - (3) „pisen“ ali „pisno“ pomeni kateri koli izraz, sestavljen iz besed ali števil, ki se lahko prebere, natisne in nato pošlje. Vključuje lahko informacije, ki se pošiljajo in hranijo z elektronskimi sredstvi.

- (4) „koncesija za gradnje“ pomeni pisno odplačno pogodbo, sklenjeno med enim ali več gospodarskimi subjekti ter enim ali več naročniki, katere predmet je izvedba gradnje, pri čemer ima nasprotna stranka zgolj pravico do uporabe del, ki so predmet pogodbe, oziroma pravico s plačilom.
 - (5) „izvajanje gradnje“ pomeni izvedbo ali načrtovanje in izvedbo gradenj, povezanih z eno od dejavnosti iz Priloge I, ali postavitev ali izvedbo gradnje s katerimi koli sredstvi, pri čemer je treba spoštovati zahteve javnega organa naročnika, ki ima odločilen vpliv na vrsto ali načrtovanje gradnje.
 - (6) „gradnja“ pomeni rezultat gradnje ali gradbeniških del kot celote, ki je samozadostna, da izpolnjuje gospodarsko ali tehnično funkcijo;
 - (7) „koncesija za storitve“ pomeni pisno odplačno pogodbo, sklenjeno med enim ali več gospodarskimi subjekti ter enim ali več javnimi organi naročniki ali naročniki, katerih predmet je opravljanje storitev, razen storitev iz točk 2 in 4, pri čemer ima nasprotna stranka zgolj pravico do uporabe storitev, ki so predmet pogodbe, oziroma pravico s plačilom.
 - (8) „kandidat“ pomeni gospodarski subjekt, ki se je odzval na vabilo ali bil povabljen k udeležbi v postopku podeljevanja koncesije;
 - (9) „koncesionar“ pomeni gospodarski subjekt, ki mu je bila podeljena koncesija.
 - (10) „gospodarski subjekt“ pomeni katero koli pravno ali fizično osebo ali naročnika ali skupino teh oseb, ki na trgu ponuja izvedbo gradenj, blago ali storitve;
 - (11) „ponudnik“ pomeni gospodarski subjekt, ki je predložil ponudbo;
 - (12) „elektronska sredstva“ pomenijo elektronsko opremo za obdelavo (vključno z digitalnim zgoščevanjem) in shranjevanje podatkov, ki se pošiljajo in prejemajo po žicah, z radijskimi valovi, optičnimi sredstvi ali drugimi elektromagnetnimi sredstvi;
 - (13) „dokumenti v zvezi s koncesijo“ pomenijo vse dokumente, ki jih je pripravil ali se nanje sklicuje javni organ naročnik ali naročnik, ki opisujejo ali določajo elemente naročila ali postopka, vključno z obvestilom o koncesiji, tehničnimi specifikacijami, predlaganimi pogoji pogodbe, obrazci za predložitev dokumentov s strani kandidatov in ponudnikov, informacijami o splošno veljavnih obveznostih in kakršnimi koli dodatnimi dokumenti.
 - (14) „življenjski cikel“ pomeni vse zaporedne in/ali medsebojno povezane faze, vključno s proizvodnjo, prevozom, uporabo in vzdrževanjem, v življenjski dobi izdelka ali gradnje oziroma med zagotavljanjem storitve, od pridobitve surovin ali ustvarjanja virov do odstranjevanja, uničenja in dokončanja;
2. Pravica do uporabe gradenj ali storitev iz točk 2, 4 in 7 prvega odstavka vključuje pravico do prenosa bistvenega operativnega tveganja na koncesionarja. Šteje se, da koncesionar prevzame bistveno operativno tveganje, če ni zagotovljeno, da se mu povrnejo naložbe ali stroški, ki so nastali pri izvajanju gradenj ali storitev, ki so predmet koncesije.

To ekonomsko tveganje lahko vključuje:

- (a) tveganje, povezano z uporabo gradnje ali povpraševanjem po zagotavljanju storitve; ali
- (b) tveganje v zvezi z razpoložljivostjo infrastrukture, ki jo zagotavlja koncesionar ali se uporablja za zagotavljanje storitev uporabnikom.

Člen 3 *Javni organi naročniki*

1. V tej direktivi so „javni organi naročniki“ državni, regionalni ali lokalni organi, osebe javnega prava, združenja enega ali več takih organov ali osebe javnega prava, ki koncesije ne podeljujejo za namene dejavnosti iz Priloge III.
2. „Regionalni organi“ vključujejo vse organe upravnih enot na ravni NUTS 1 in 2 po Uredbi (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶;
3. „Lokalni organi“ vključujejo vse organe upravnih enot na ravni NUTS 3 in manjših upravnih enot po Uredbi (ES) št. 1059/2003.
4. „Osebe javnega prava“ so organi, ki imajo vse od naslednjih značilnosti:
 - (a) ustanovljeni so s posebnim namenom, da zadovoljujejo potrebe splošnega interesa, ki niso industrijske ali komercialne narave;
 - (b) so pravne osebe;
 - (c) jih večinoma financirajo država, regionalni ali lokalni organi, ali druge osebe javnega prava; ali imajo upravljavski ali nadzorni odbor, katerega več kot polovico članov imenujejo država, regionalni ali lokalni organi ali druge osebe javnega prava.

Če oseba posluje v običajnih tržnih razmerah, želi ustvariti dobiček in nosi izgube, ki jih je povzročilo izvajanje njene dejavnosti, nima namena zadovoljevati potreb splošnega interesa, ki niso industrijske ali komercialne narave;

Člen 4 *Naročniki*

1. V tej direktivi so „naročniki“:
 - (1) državni, regionalni ali lokalni organi, osebe javnega prava ter združenja, ki jih sestavlja en ali več teh organov ali en ali več teh oseb javnega prava, kakor so določeni v odstavkih 2–4 člena 3.
 - (2) javna podjetja, kakor so opredeljena v odstavku 2 tega člena;

¹⁶ UL L 154, 21.6.2003, str. 1.

- (3) osebe, ki niso javni organi naročniki ali javna podjetja in delujejo na podlagi posebnih ali izključnih pravic, ki jim jih podeli pristojni organ države članice,

če podelijo koncesijo z namenom opravljanja ene od dejavnosti iz Priloge III.

2. „Javno podjetje“ pomeni vsako podjetje, na katero imajo lahko javni organi naročniki neposredno ali posredno prevladujoč vpliv zaradi lastništva, finančne udeležbe ali pravic, ki urejajo njegovo poslovanje.

Šteje se, da imajo javni organi naročniki prevladujoč vpliv, če za javne organe naročnike velja, da posredno ali neposredno v podjetju:

- (a) imajo v lasti večino vpisanega kapitala podjetja;
- (b) nadzirajo večino glasov, povezanih z delnicami, ki jih je izdalo podjetje;
- (c) lahko imenujejo več kot polovico članov upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa podjetja.

3. „Posebne ali izključne pravice“ pomenijo pravice, ki jih z zakonsko, regulativno ali upravno določbo dodeli pristojni organ države članice in katerih učinek je omejitev opravljanja dejavnosti iz Priloge III na enega ali več subjektov, s čimer znatno omeji možnosti drugih subjektov za opravljanje take dejavnosti.

Pravice, ki so bile odobrene po postopku, v katerem je bilo zagotovljeno ustrezno obveščanje javnosti, in katerih odobritev je temeljila na objektivnih merilih, ne pomenijo „posebnih ali izključnih pravic“ po tej direktivi. Ta postopek vključuje:

- (a) postopke za oddajo naročil s predhodnim javnim razpisom v skladu z Direktivo [2004/18/ES ali 2004/17/ES] ali to direktivo;
- (b) postopke na podlagi drugih zakonodajnih aktov Unije iz Priloge XI, ki zagotavljajo primerno predhodno preglednost za izdajo dovoljenj na podlagi objektivnih meril.

Komisija se pooblasti za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 46, s katerimi spremeni seznam zakonodajnih aktov Unije iz Priloge XI, če je ta sprememba potrebna zaradi sprejetja nove zakonodaje Unije ali razveljavitve zakonodaje Unije.

Člen 5 *Mejne vrednosti*

1. Ta direktiva se uporablja za naslednje koncesije, katerih vrednost je enaka ali večja od 5 000 000 EUR:
 - (a) koncesije, ki jih sklenejo naročniki za opravljanje ene od dejavnosti iz Priloge III;
 - (b) koncesije, ki jih sklenejo javni organi naročniki.

2. Za koncesije za storitve, razen socialnih storitev in drugih storitev, katerih vrednost je enaka ali večja od 2 500 000 EUR, vendar nižja od 5 000 000 EUR, velja obveznost objave obvestila o podelitvi koncesije v skladu s členoma 27 in 28.

Člen 6

Metode za izračun ocenjene vrednosti koncesij

1. Izračun ocenjene vrednosti koncesije temelji na celotnem plačljivem znesku brez DDV, ki ga je ocenil javni organ naročnik ali naročnik, vključno z vsemi dodatnimi možnostmi in podaljšanji trajanje koncesije.
2. Ocenjena vrednost koncesije se izračuna kot vrednost celotne gradnje in storitev, tudi če so bili nabavljeni v okviru različnih pogodb, če so pogodbe del enega samega projekta. Splošni znaki za enotni projekt so lahko na primer splošno predhodno načrtovanje in pojmovanje javnega organa naročnika ali naročnika, in dejstvo, da imajo različni deli koncesije enak gospodarski in tehnični namen ali so drugače medsebojno logično povezani.

Če javni organ naročnik ali naročnik določi nagrade ali izplačila kandidatom ali ponudnikom, jih mora upoštevati pri izračunu ocenjene vrednosti koncesije.

3. Metoda, ki se uporablja za izračun ocenjene vrednosti koncesije, ne sme biti izbrana tako, da bi bila koncesija lahko izključena iz področja uporabe te direktive. Projekta gradnje ali celotnih storitev se ne sme razdeliti, da bi se izognili uporabi te direktive, razen če je to utemeljeno z objektivnimi razlogi.
4. Ta ocena mora biti veljavna ob pošiljanju obvestila o javnem razpisu oziroma, če tako obvestilo ni določeno, ko javni organ naročnik ali naročnik začne postopek za dodeljevanje koncesije, zlasti z opredelitvijo poglobitvenih značilnosti predvidene koncesije.
5. Pri javnih koncesijah za gradnje se pri izračunu ocenjene vrednosti upoštevajo stroški gradnje ter celotna ocenjena vrednost blaga in storitev, ki jih javni organi naročniki ali naročniki dajo na voljo izvajalcu, če so potrebni za izvedbo gradnje.
6. Če se lahko pri predlagani gradnji ali nakupu storitev podeli koncesija v več ločenih sklopih, se upošteva celotna ocenjena vrednost vseh teh sklopov.
7. Če je skupna vrednost sklopov enaka mejni vrednosti iz člena 5 ali večja, se ta direktiva uporabi za oddajo vsakega posameznega sklopa.
8. Javni organi naročniki ali naročniki lahko koncesije podelijo za posamezne sklope brez uporabe določb iz te direktive, če je ocenjena vrednost zadevnega sklopa brez DDV nižja od 80 000 EUR za blago ali storitve oziroma enega milijona EUR za gradnje. Vendar celotna vrednost tako oddanih sklopov brez uporabe te direktive ne presega 20% celotne vrednosti vseh sklopov, na katere sta bila razdeljena predlagana gradnja ali predlagani nakup storitev.
9. Vrednost koncesij za storitve je ocenjena skupna vrednost storitev, ki jih zagotavlja koncesionar med celotnim trajanjem koncesije, izračunana v skladu z objektivno metodologijo, ki je določena v obvestilu ali dokumentih o koncesiji.

Podlaga za izračun ocenjene vrednosti koncesije je po potrebi naslednja:

- (a) za zavarovalniške storitve: višina premije in druge oblike plačil;
 - (b) za bančne in druge finančne storitve: honorarji, provizije, obresti in druge oblike plačil;
 - (c) za storitve načrtovanja: honorarji, plačljive provizije in druge oblike plačil.
10. Vrednost koncesij obsega tako ocenjene prihodke tretjih oseb kot tudi zneske, ki jih plača javni organ naročnik ali naročnik.

Člen 7 *Splošna načela*

Javni organi naročniki in naročniki obravnavajo gospodarske subjekte enako in nediskriminacijsko ter delujejo pregledno in sorazmerno. Postopek za podeljevanje koncesije ne sme biti zasnovan s ciljem, da se izključi iz področja uporabe te direktive ali da se umetno omeji konkurenca.

ODDELEK II **IZKLJUČITVE**

Člen 8

Izključitve, ki se uporabljajo za koncesije, ki jih podelijo javni organi naročniki in naročniki

1. Ta direktiva se ne uporablja za koncesije za storitve, ki jih javni organ naročnik ali naročnik podeli gospodarskemu subjektu, ki je naročnik ali združenje naročnikov, na podlagi izključne pravice, ki jo ima navedeni gospodarski subjekt v skladu z veljavnimi in objavljenimi zakoni, predpisi ali upravnimi določbami, ter je bila dodeljena v skladu s Pogodbo in področno zakonodajo Unije o upravljanju omrežnih infrastruktur v zvezi z dejavnostmi iz Priloge III.
2. Z odstopanjem od prvega odstavka tega člena se zahteve iz člena 27(1) in (3) uporabljajo, če področna zakonodaja iz prvega odstavka tega člena ne določa sektorsko specifičnih obveznosti glede preglednosti.
3. Ta direktiva se ne uporablja za koncesije, ki jih je javni organ naročnik ali naročnik obvezan podeliti ali prirediti v skladu s postopkovnimi pravili, ki jih določa:
 - (a) mednarodni sporazum, ki se sklene v skladu s Pogodbo med državo članico in eno ali več tretjimi državami ter vključuje gradnje, blago ali storitve, namenjene skupnemu izvajanju ali uporabi projekta s strani držav podpisnic;
 - (b) mednarodni sporazum, ki se nanaša na stacioniranje vojaških enot in podjetja v državi članici ali tretji državi;

- (c) poseben postopek mednarodne organizacije;
- (d) če koncesije v celoti financira mednarodna organizacija ali mednarodna finančna institucija.

O vseh sporazumih iz točke (a) prvega pododstavka se obvesti Komisijo, ki se lahko posvetuje s Svetovalnim odborom za javna naročila iz člena 48.

Pri koncesijah, katerih precejšen del sofinancira mednarodna organizacija ali mednarodna finančna institucija, pogodbene stranke v skladu s točko (d) prvega pododstavka odločijo o veljavnih postopkih za podeljevanje koncesij, ki so v skladu z določbami Pogodbe o delovanju Evropske unije.

4. Ob upoštevanju člena 346 Pogodbe se ta direktiva ne uporablja za podeljevanje koncesij na področju obrambe in varnosti v obsegu, v katerem se zaščita bistvenih varnostnih interesov države članice ne more zagotoviti s pravili iz te direktive.
5. Ta direktiva se ne uporablja za koncesije za storitve za:
 - (a) pridobitev ali najem zemljišča s kakršnimi koli finančnimi sredstvi, obstoječih stavb ali drugih nepremičnin ali pravic, ki so z njimi povezane; vendar ta direktiva velja za koncesije za finančne storitve, ki se v kakršni koli obliki podelijo istočasno, prej ali pozneje kot pogodba o pridobitvi ali najemu;
 - (b) pridobitev, razvoj, produkcijo ali koprodukcijo programskega gradiva za oddajanje, tj. prenosa in razširjanje po kakršnih koli obliki elektronskih omrežij, ki jo podelijo organizacije za radiodifuzijo, ali koncesije za oddajni čas, ki se podelijo organizacijam za radiodifuzijo;
 - (c) storitve na področju arbitraže in sprave;
 - (d) finančne storitve v zvezi z izdajo, prodajo, nakupom ali prenosom vrednostnih papirjev ali drugih finančnih instrumentov po Direktivi 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta, storitve centralne banke in operacije, izvedene z Evropskim instrumentom za finančno stabilnost;
 - (e) pogodbe o zaposlitvi;
 - (f) storitve zračnega prevoza na podlagi izdaje operativne licence po Uredbi (ES) št. 1008/2008¹⁷ Evropskega parlamenta in Sveta¹⁸;
 - (g) storitve javnega potniškega prevoza po Uredbi (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹.

¹⁷ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti

¹⁸ UL L 293, 31.10.2008, str. 3.

¹⁹ UL L 315, 3.12.2007.

Radiodifuzija iz točke (b) prvega odstavka obsega vsak prenos in razširjanje s katero koli obliko elektronskega omrežja.

Člen 9

Posebne izključitve na področju elektronskih komunikacij

Ta direktiva se ne uporablja za koncesije, katerih glavni cilj je javnim organom naročnikom omogočiti zagotavljanje ali uporabo javnih komunikacijskih omrežij ali zagotavljanje ene ali več elektronskih komunikacijskih storitev javnosti.

V tem členu pomenijo:

- (a) „javno komunikacijsko omrežje“ pomeni elektronsko komunikacijsko omrežje, ki se v celoti ali pretežno uporablja za zagotavljanje javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev, ki podpirajo prenos informacij med omrežnimi priključnimi točkami;
- (b) „elektronsko komunikacijsko omrežje“ pomeni prenosne sisteme in po potrebi komutacijsko ali usmerjevalno opremo ter druge vire, vključno z neaktivnimi omrežnimi elementi, ki omogočajo prenos signalov po žicah, z radijskimi valovi, optičnimi ali drugimi elektromagnetnimi sredstvi, vključno s satelitskimi omrežji, fiksnimi (vodovno in paketno komutiranimi, vključno z internetom) in mobilnimi prizemnimi omrežji, električnimi kabelskimi sistemi, če se uporabljajo za prenos signalov, omrežji, ki se uporabljajo za radijsko in televizijsko radiodifuzijo, ter omrežji kableske televizije, ne glede na vrsto prenesenih informacij;
- (c) „omrežna priključna točka“ (NTP) pomeni fizično točko, na kateri ima naročnik dostop do javnega komunikacijskega omrežja; če omrežja vključujejo komutacijo ali usmerjanje, se omrežna priključna točka določi s posebnim omrežnim naslovom, ki je lahko povezan s številko ali imenom naročnika;
- (d) „elektronske komunikacijske storitve“ pomenijo storitve, ki se navadno zagotavljajo za plačilo in so v celoti ali pretežno sestavljene iz prenašanja signalov po elektronskih komunikacijskih omrežjih, vključno s telekomunikacijskimi storitvami in storitvami prenosa po omrežjih, ki se uporabljajo za radiodifuzijo, izključujejo pa storitve, s katerimi se zagotavljajo vsebine ali izvaja redakcijski nadzor nad vsebinami, ki se pošiljajo po elektronskih komunikacijskih omrežjih in z elektronskimi komunikacijskimi storitvami; ne vključujejo storitev informacijske družbe iz člena 1 Direktive 98/34/ES, ki niso v celoti ali pretežno sestavljene iz prenašanja signalov po elektronskih komunikacijskih omrežjih.

Člen 10

Izključitve, ki se uporabljajo za koncesije, ki jih podelijo naročniki

1. Ta direktiva se ne uporablja za koncesije, ki jih naročniki podelijo za druge namene, kot sta opravljanje lastnih dejavnosti iz Priloge III ali opravljanje takšnih dejavnosti v tretji državi, na način, ki ne vključuje fizične uporabe omrežja ali geografskega območja znotraj Unije.

2. Naročniki Komisijo ali nacionalni nadzorni organ na njegovo zahtevo obvestijo o vseh dejavnostih, ki jih obravnavajo kot izključitve. Komisija lahko v informativne namene v *Uradnem listu Evropske unije* redno objavi sezname kategorij dejavnosti, za katere meni, da spadajo med te izključitve. Pri tem spoštuje vse občutljive komercialne vidike, na katere jo lahko ob predložitvi informacij opozorijo naročniki.

Člen 11

Koncesije, ki se podelijo povezanemu podjetju

1. V tem členu pomeni „povezano podjetje“ vsako podjetje, katerega letni računovodski izkazi so konsolidirani z izkazi naročnika v skladu z zahtevami iz Sedme direktive Sveta 83/349/EGS²⁰.
2. Če se za subjekte ta direktiva ne uporablja, „povezano podjetje“ pomeni vsako podjetje:
 - (a) v katerem ima lahko naročnik neposredno ali posredno prevladujoč vpliv po drugem odstavku člena 4 te direktive;
 - (b) ki ima lahko prevladujoč vpliv na naročnika;
 - (c) nad katerim ima na podlagi lastništva, finančne udeležbe ali predpisov, ki ga urejajo, skupaj z naročnikom prevladujoči vpliv na drugo podjetje.
3. Ne glede na člen 15 in pod pogojem, da so izpolnjeni pogoji iz odstavka 4, se ta direktiva ne uporablja za:
 - (a) koncesije, ki jih podeli naročnik povezanemu podjetju;
 - (b) koncesije, ki jih skupno podjetje, ki ga je ustanovilo več naročnikov za opravljanje dejavnosti iz Priloge III, podeli podjetju, ki je povezano z enim od teh naročnikov.
4. Odstavek 3 se uporabi:
 - (a) za koncesije za storitve pod pogojem, da je vsaj 80 % skupnega povprečnega prometa, ki ga je povezano podjetje doseglo v predhodnih treh letih na splošno pri storitvah, nastalo z zagotavljanjem storitev podjetjem, s katerimi je povezano;
 - (b) za koncesije za gradnje pod pogojem, da je vsaj 80 % skupnega povprečnega prometa, ki ga je povezano podjetje doseglo v predhodnih treh letih na splošno pri gradnjah, nastalo z zagotavljanjem gradenj podjetjem, s katerimi je povezano.
5. Če zaradi datuma ustanovitve ali začetka opravljanja dejavnosti takega podjetja podatkov o prometu v predhodnih treh letih ni na voljo, zadostuje, da podjetje

²⁰ UL L 193, 18.7.1983, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2001/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 283, 27.10.2001, str. 28).

prikaže, da je tak promet iz točk (a), (b) in (c) odstavka 4 verjeten, zlasti v poslovnem načrtu.

6. Če iste ali podobne storitve, blago ali gradnje zagotavlja več kot eno podjetje, ki je povezano z naročnikom, se zgornji deleži iz odstavka 4 izračunajo ob upoštevanju skupnega prometa, ki ga ta povezana podjetja ustvarijo z zagotavljanjem storitev, blaga ali gradenj.

Člen 12

Koncesije, ki so bile dodeljene skupnemu podjetju ali naročniku, ki je del skupnega podjetja

Ne glede na člen 15 in pod pogojem, da je bilo skupno podjetje ustanovljeno za opravljanje zadevne dejavnosti v obdobju najmanj treh let in da listina o ustanovitvi skupnega podjetja določa, da bodo naročniki, ki ga sestavljajo, ostali njegov del najmanj za enako obdobje, se ta direktiva ne uporablja za koncesije, ki jih:

- (a) skupno podjetje, ki ga je ustanovilo več naročnikov izključno za opravljanje dejavnosti v smislu Priloge III, odda enemu od teh naročnikov, ali
- (b) naročnik odda skupnemu podjetju, katerega del je sam.

Člen 13

Objava informacij s strani naročnikov

Naročniki sporočijo Komisiji ali, na njegovo zahtevo, nacionalnemu nadzornemu organu naslednje informacije o uporabi odstavkov 2 in 3 člena 11 ter člena 12:

- (a) imena zadevnih podjetij ali skupnih podjetij;
- (b) vrsto in vrednost zadevnih koncesij,
- (c) dokazila, za katera Komisija ali nacionalni nadzorni organ meni, da so potrebna, o tem, da je odnos med podjetjem ali skupnim podjetjem, kateremu so koncesije oddane, in naročnikom v skladu z zahtevami iz člena 11 ali 12.

Člen 14

Izključitev dejavnosti, ki so neposredno izpostavljene konkurenci

Ta direktiva se ne uporablja za koncesije, ki jih podelijo naročniki, če je v državi članici, v kateri se izvajajo takšne koncesije, dejavnost neposredno izpostavljena konkurenci v skladu s členoma 27 in 28 Direktive [ki je nadomestila Direktivo 2004/17/ES].

Člen 15
Odnosi med javnimi organi

1. Koncesija, ki jo podeli javni organ naročnik ali naročnik iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4 drugi pravni osebi, ne spada v področje uporabe te direktive, če so izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji:
 - a) tak javni organ naročnik ali naročnik obvladuje zadevno pravno osebo podobno kot svoje službe;
 - b) zadevna pravna oseba najmanj 90 % svoje dejavnosti izvaja za javni organ naročnika ali naročnika, ki jo obvladuje, ali za druge pravne osebe, ki jih obvladuje ta javni organ naročnik ali naročnik;
 - c) v odvisni pravni osebi zasebni sektor ni udeležen.

Šteje se, da javni organ naročnik ali naročnik iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4 obvladuje pravno osebo podobno kot svoje službe v smislu točke (a) prvega pododstavka, če odločilno vpliva na strateške cilje in pomembne odločitve odvisne pravne osebe.

2. Odstavek 1 se uporablja tudi, če odvisni subjekt, ki je javni organ naročnik ali naročnik iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4, podeli koncesijo svojemu obvladujočemu podjetju ali drugi pravni osebi, ki jo obvladuje isti javni organ naročnik, če v pravni osebi, ki se ji podeli koncesija, zasebni sektor ni udeležen.
3. Javni organ naročnik ali naročnik iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4, ki nad pravno osebo ne izvaja nadzora v smislu odstavka 1, lahko vseeno podeli koncesijo, ne da bi uporabljal določbe sedanje direktive za pravno osebo, ki jo obvladuje skupaj z drugimi takimi javnimi organi naročniki ali naročniki, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - a) javni organi naročniki ali naročniki iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4 nad pravno osebo skupaj izvajajo nadzor, ki je podoben nadzoru, ki ga izvajajo nad svojimi službami;
 - b) vsaj 90 % dejavnosti navedene pravne osebe se izvaja za javne organe naročnike ali naročnike iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4, ki izvajajo nadzor, ali druge pravne osebe, ki jih nadzoruje isti javni organ naročnik ali naročnik;
 - c) v odvisni pravni osebi zasebni sektor ni udeležen.

Za namene točke (a) se šteje, da javni organi naročniki ali naročniki iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4 skupaj obvladujejo pravno osebo, če so izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji:

- (a) organe odločanja odvisne pravne osebe sestavljajo predstavniki vseh sodelujočih javnih organov naročnikov ali naročnikov iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4;

- (b) navedeni javni organi naročniki ali naročniki iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4 lahko skupaj izvajajo odločilen vpliv nad strateškimi cilji in pomembnimi odločitvami odvisne pravne osebe;
 - (c) odvisna pravna oseba nima interesov, ki se razlikujejo od interesov javnih organov, ki so ji podrejeni;
 - (d) odvisna pravna oseba nima drugih prihodkov, razen povračila dejanskih stroškov iz javnih naročil z javnimi organi naročniki.
4. Za sporazum, sklenjen med dvema ali več javnimi organi naročniki ali naročniki iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4, se šteje, da ni koncesija v smislu točke 1 odstavka 1 člena 2 te direktive, če so izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji:
- (a) sporazum vzpostavlja lojalno sodelovanje med udeleženi javnimi organi naročniki ali naročniki pri skupnem izvajanju nalog javnih storitev, ki vključuje vzajemne pravice in obveznosti;
 - (b) sporazum se ureja samo ob upoštevanju vidikov javnega interesa;
 - (c) udeleženi javni organi naročniki ali naročniki na odprtem trgu ne ustvarijo več kot 10 % prihodka iz dejavnosti, ki so pomembne za izvajanje sporazuma;
 - (d) sporazum ne vključuje finančnih nakazil med udeleženi javnimi organi naročniki ali naročniki, razen nakazil, ki ustrezajo povračilu dejanskih stroškov gradenj, storitev ali blaga;
 - (e) v nobenem od vključenih javnih organov naročnikov ali naročnikov zasebni sektor ni udeležen.
5. Odsotnost zasebne udeležbe iz odstavkov od 1 do 4 se preveri ob podelitvi koncesije ali sklenitvi sporazuma.

Izjeme iz tega člena se prenehajo uporabljati takoj, ko se vključi oseba zasebnega sektorja, kar povzroči, da je treba koncesije odpreti konkurenci z rednimi postopki podeljevanja koncesij.

ODDELEK III SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 16 Trajanje koncesije

Trajanje koncesije se omeji na rok, ki je ocenjen kot potreben za koncesionarja, da bi se mu povrnilo naložbe v izvajanje gradenj ali storitev, skupaj s primerno donosnostjo vloženega kapitala.

Člen 17
Socialne in druge posebne storitve

Koncesije za socialne in druge posebne storitve, navedene v Prilogi X, ki spadajo v področje uporabe te direktive, velja obveznost iz odstavka 3 člena 26 in odstavka 1 člena 27.

Člen 18
Mešane koncesije

1. Koncesije, katerih predmet so tako storitve kot blago, se podelijo v skladu s to direktivo, če so glavni namen zadevnega naročila storitve in če so to koncesije v smislu točke (1) prvega odstavka člena 2.
2. Koncesije, katerih predmet so tako storitve v smislu člena 17 kot tudi druge storitve, se podelijo v skladu z določbami, ki se uporabljajo za vrsto storitve, značilno za glavni predmet zadevnega naročila.
3. Za mešana naročila iz odstavkov 1 in 2 se glavni predmet določi s primerjavo vrednosti zadevnih storitev ali blaga.
4. Kadar so predmet naročil koncesije iz te direktive in naročilo ali drugi elementi, ki niso zajeti v tej direktivi ali direktivah [ki nadomeščajo Direktivo 2004/17/ES in Direktivo 2004/18] ali v Direktivi 2009/81/ES, se del naročila, ki pomeni koncesijo iz te direktive, odda v skladu s to direktivo. Vendar, če so različni deli naročila objektivno neločljivi, se uporaba te direktive določi na podlagi glavnega predmeta navedenega naročila.
5. V primeru koncesij, za katere velja ta direktiva, in za naročila, za katera velja [Direktiva 2004/18/ES ali Direktiva 2004/17/ES] ali Direktiva 2009/81/ES²¹, se del naročila, ki pomeni koncesijo, ki jo ureja ta direktiva, izvede v skladu z določbami Direktive.

Če so različni deli takih naročil objektivno neločljivi, se uporaba te direktive določi na podlagi glavnega predmeta navedenega naročila.

Člen 19
Koncesije, ki pokrivajo več dejavnosti

1. Za koncesijo, ki naj bi zajemala več dejavnosti, veljajo pravila za dejavnost, za katero je pretežno namenjena.

Vendar se odločitev o podelitvi ene koncesije ali več ločenih koncesij ne more sprejeti z namenom izključitve take koncesije iz področja uporabe te direktive.
2. Če je ena od dejavnosti, za katere je namenjena koncesija v skladu z določbami te direktive, navedena v Prilogi III, druga pa v njej ni navedena ter objektivno ni

²¹ UL L 217, 20.8.2009, str. 76.

mogoče določiti, za katero dejavnost je koncesija namenjena, se koncesija podeli v skladu z določbami, ki veljajo za koncesije, ki jih podelijo javni organi naročniki.

3. Če za eno od dejavnosti, za katero je naročilo ali koncesija namenjena, velja ta direktiva, za druge pa ne veljajo niti ta direktiva niti [Direktiva 2004/18/ES ali 2004/17/ES] ali Direktiva 2009/81/ES²² in če je objektivno nemogoče določiti, za katero dejavnost je koncesija pretežno namenjena, se koncesija podeli v skladu s to direktivo.

ODDELEK IV POSEBNE OKOLIŠČINE

Člen 20 Rezervirane koncesije

Države članice lahko pridržijo pravico do sodelovanja v postopkih podeljevanja koncesij za zaščitene delavnice in gospodarske subjekte, katerih glavni cilj je družbeno in poklicno vključevanje invalidnih in prikrajšanih delavcev, ali določijo, da se take koncesije izvedejo v okviru programov zaščitene zaposlitve, če je več kot 30 % zaposlenih v navedenih delavnicah, gospodarskih subjektih ali programih invalidnih ali prikrajšanih delavcev. V obvestilu o koncesiji se navede sklic na to določbo.

Člen 21 Storitve na področju raziskav in razvoja

1. Ta direktiva se uporablja za koncesije raziskovalnih in razvojnih storitev z referenčnimi številkami CPV od 73000000-2 do 73436000-7, razen 73200000-4, 73210000-7 ali 73220000-0, če sta izpolnjena naslednja pogoja:
 - (a) koristi od njih ima izključno javni organ naročnik ali naročnik pri upravljanju lastnih zadev,
 - (b) izvedeno storitev v celoti plača javni organ naročnik ali naročnik.
2. Ta direktiva se ne uporablja za javne koncesije za storitve za raziskovalne in razvojne storitve z referenčnimi številkami CPV od 73000000-2 do 73436000-7, razen 73200000-4, 73210000-7 ali 73220000-0, če ni izpolnjen eden od zgoraj navedenih pogojev.
3. Komisija je pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 46 v zvezi z referenčnimi številkami iz tega člena, če je treba spremembe nomenklature CPV izraziti v tej direktivi in če te spremembe ne vključujejo spremembe področja uporabe te direktive.

²² UL L 217, 20.8.2009, str. 76.

POGLAVJE II

Načela

Člen 22

Gospodarski subjekti

1. Gospodarskih subjektov, ki po zakonodaji države članice, v kateri so ustanovljeni, smejo opravljati ustrezne storitve, se ne sme zavrniti samo z utemeljitvijo, da bi po zakonodaji države članice, v kateri je koncesija oddana, morali biti fizična ali pravna oseba.
2. Vendar se od pravnih oseb lahko zahteva, da v ponudbi ali vlogi navedejo imena in ustrezno strokovno znanje osebja, ki bo odgovorno za izvedbo zadevne koncesije.
3. Skupine gospodarskih subjektov lahko oddajo ponudbe ali se prijavijo kot kandidati.
4. Javni organi naročniki ali naročniki za sodelovanje takih skupin v postopkih za podeljevanje koncesij ne določijo posebnih pogojev, ki niso že določeni za posamezne kandidate. Za predložitev vloge ali ponudbe javni organi naročniki ali naročniki od teh skupin ne smejo zahtevati posebne pravne oblike.

Javni organi naročniki in naročniki lahko določijo posebne pogoje za izvedbo koncesije s strani skupine, če so ti pogoji utemeljeni z objektivnimi razlogi in sorazmerni. Ti pogoji lahko od skupine zahtevajo, da po oddaji naročila prevzame posebno pravno obliko, če je ta sprememba nujna za ustrezno izvedbo koncesije.

Člen 23

Nomenklature

1. Vsi sklici na nomenklature v zvezi s podeljevanjem koncesij se izvedejo z „enotnim besednjakom javnih naročil (CPV)“ iz Uredbe (ES) št. 2195/2002²³.
2. Komisija je pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 46, da prilagodi referenčne številke iz prilog I in X, če je treba spremembe nomenklature CPV izraziti v tej direktivi in če te spremembe ne vključujejo spremembe področja uporabe te direktive.

Člen 24

Zaupnost

1. Če v tej direktivi ali nacionalni zakonodaji, ki obravnava dostop do informacij, ni določeno drugače, in brez poseganja v obveznosti v zvezi z objavo oddanih naročil ter obveščanjem kandidatov in ponudnikov v skladu s členoma 27 in 35 te direktive, javni organ naročnik ne razkrije informacij, ki mu jih gospodarski subjekti predložijo

²³ UL L 340, 16.12.2002, str. 1.

in označijo kot zaupne, kar vključuje, vendar ne izključno, tehnične in poslovne skrivnosti ter zaupne vidike ponudb.

2. Javni organi naročniki ali naročniki lahko določijo zahteve za gospodarske subjekte, katerih cilj je zaščititi zaupno naravo informacij, ki jih javni organi naročniki ali naročniki dajo na voljo med postopkom podeljevanja koncesije.

Člen 25

Pravila, ki se uporabljajo za sporočanje

1. Če uporaba elektronskih sredstev v skladu s členom 28(2) in členom 30 te direktive ni obvezna, lahko javni organi naročniki ali naročniki za vse sporočanje in izmenjavo informacij izbirajo med naslednjimi načini sporočanja:
 - (a) z elektronskimi sredstvi v skladu z odstavki 3, 4 in 5;
 - (b) po pošti ali telefaksu;
 - (c) po telefonu v primerih in okoliščinah iz odstavka 6 ali
 - (d) s kombinacijo navedenih načinov.

Države članice lahko prek obveznosti iz člena 28(2) in člena 30 te direktive določijo obvezno uporabo elektronskih sredstev sporočanja.

2. Izbrana sredstva sporočanja morajo biti splošno dostopna in ne smejo omejevati gospodarskih subjektov pri dostopu do postopka podeljevanja koncesije.

Javni organi naročniki in naročniki v vsem sporočanju, izmenjavi in shranjevanju informacij zagotovijo varovanje celovitosti podatkov ter zaupnosti ponudb in vlog. Vsebino ponudb in vlog pregledajo šele po izteku roka za njihovo oddajo.

3. Orodja, ki se uporabijo za elektronsko sporočanje, in njihove tehnične lastnosti so nediskriminacijski, splošno dostopni in interoperabilni z izdelki informacijsko-komunikacijske tehnologije v splošni rabi ter gospodarskim subjektom ne smejo omejevati dostopa do postopka podeljevanja koncesije. Tehnične podrobnosti in lastnosti naprav za sprejemanje sporočil po elektronski poti, ki se štejejo za skladne s prvim pododstavkom tega odstavka, so navedene v Prilogi XII.

Komisija je pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 46, da spremeni tehnične podrobnosti in značilnosti iz Priloge XII zaradi tehničnega razvoja ali upravnih razlogov.

Za zagotovitev interoperabilnosti tehničnih oblik ter postopkov in standardov poročanja, zlasti pri čezmejnem javnem naročanju, je Komisija v skladu s členom 46 pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov za določitev obveznega upoštevanja posebnih tehničnih standardov, vsaj v zvezi z elektronsko predložitvijo, uporabo elektronskih katalogov in elektronskim preverjanjem istovetnosti.

4. Javni organi naročniki in naročniki lahko po potrebi zahtevajo uporabo orodij, ki niso splošno dostopna, če ponudijo alternativni način dostopa.

Za javne organe naročnike in naročnike se šteje, da zagotavljajo ustrezne alternativne načine dostopa, če:

- (a) zagotavljajo neomejen in popoln dostop z elektronskimi sredstvi do teh orodij od datuma objave obvestila v skladu s Prilogo IX ali od datuma, ko je poslano vabilo k potrditvi interesa; v besedilu obvestila ali vabila k potrditvi interesa je natančno naveden spletni naslov, na katerem so ta orodja na voljo;
- (b) ponudnikom s sedežem v državi članici, ki ni država članica javnega organa naročnika, zagotavljajo dostop do postopka podeljevanja koncesije z uporabo začasnih gesel, brezplačno zagotovljenih prek spleta;
- (c) podpirajo alternativne kanale za elektronsko predložitev ponudb.

5. Za naprave za elektronsko pošiljanje in sprejemanje ponudb ter naprave za elektronsko pošiljanje in sprejemanje vlog veljajo naslednja pravila:

- a) zainteresiranim stranem so na voljo informacije v zvezi s tehničnimi zahtevami za elektronsko predložitev ponudb in prijav za sodelovanje, vključno s šifriranjem in časovnim žigosanjem;
- b) naprave, metode za preverjanje istovetnosti in elektronski podpisi so v skladu z zahtevami iz Priloge XII;
- c) javni organi naročniki in naročniki opredelijo raven varnosti, ki se zahteva za elektronska sredstva sporočanja v različnih fazah zadevnega postopka podeljevanja koncesije. Navedena raven je sorazmerna s povezanimi tveganji;
- d) če se zahtevajo napredni elektronski podpisi iz Direktive 1999/93/ES²⁴ Evropskega parlamenta in Sveta, javni organi naročniki in naročniki sprejmejo podpise, podprte s kvalificiranim elektronskim potrdilom, z zanesljivega seznama iz Odločbe Komisije 2009/767/ES²⁵, oblikovane z napravo za varno tvorjenje podpisa ali brez nje, ob spoštovanju naslednjih pogojev:
 - (i) na podlagi oblik iz Sklepa Komisije 2011/130/EU²⁶ določijo zahtevano obliko naprednega podpisa in uveljavijo potrebne ukrepe za tehnično obdelavo teh oblik;
 - (ii) če je ponudba podpisana s kvalificiranim potrdilom, ki je vključeno na zanesljivi seznam, ne smejo uporabiti nobenih dodatnih zahtev, ki bi ponudnike lahko ovirale pri uporabi teh podpisov.

6. Za pošiljanje vlog se uporabljajo naslednja pravila:

²⁴ UL L 13, 19.1.2000, str. 12.

²⁵ UL L 274, 20.10.2009, str. 36.

²⁶ UL L 53, 26.2.2011, str. 66.

- (a) vloge za sodelovanje v postopku za podeljevanje koncesij se lahko oddajo v pisni obliki ali po telefonu; v slednjem primeru mora biti pisna potrditev poslana pred iztekom roka za njihov sprejem;
- (b) javni organi naročniki ali naročniki lahko zahtevajo, da se morajo vloge za sodelovanje, poslane po telefaksu, potrditi po pošti ali z elektronskimi sredstvi, če je to potrebno za namene zakonitega dokaza.

Javni organ naročnik ali naročnik za namene iz točke (b) v obvestilu o koncesiji ali povabilu k potrditvi interesa navede zahtevo, da se morajo vloge za sodelovanje, poslane po telefaksu, potrditi po pošti ali z elektronskimi sredstvi, in rok za pošiljanje takih potrditev.

7. Države članice zagotovijo, da se najpozneje 5 let po datumu iz člena 49(1) vsi postopki za podeljevanje koncesij iz te direktive izvajajo z uporabo elektronskih sredstev sporočanja, zlasti z elektronsko predložitvijo, v skladu z zahtevami tega člena.

Ta obveznost se ne uporablja, kadar bi uporaba elektronskih sredstev zahtevala specializirana orodja ali oblike datotek, ki niso splošno razpoložljivi v državah članicah v smislu odstavka 3. Odgovornost javnih organov naročnikov ali naročnikov, ki za oddajo ponudb uporabljajo druga sredstva sporočanja, je, da v dokumentih o koncesiji dokažejo, da bi uporaba elektronskih sredstev zaradi posebne narave informacij, ki jih je treba izmenjati z gospodarskimi subjekti, zahtevala posebna orodja ali oblike datotek, ki niso splošno razpoložljivi v vseh državah članicah.

Za javne organe naročnike in naročnike se v naslednjih primerih šteje, da imajo upravičene razloge, da pri postopku oddaje ne zahtevajo elektronskih sredstev komunikacije:

- (a) opis tehničnih specifikacij zaradi posebne narave podeljevanja koncesije ni izvedljiv z uporabo oblik datotek, ki jih pogosto uporabljene aplikacije praviloma podpirajo;
- (b) za aplikacije, ki podpirajo oblike datotek, primerne za opis tehničnih specifikacij, velja zaščitena shema licenciranja in jih javni organ naročnik ne more zagotoviti za prenos podatkov s spleta ali uporabo na daljavo;
- (c) pri aplikacijah, ki podpirajo oblike datotek, primerne za opis tehničnih specifikacij, se uporabljajo oblike datotek, ki jih ni mogoče obdelovati z nobeno drugo odprto ali prenosljivo aplikacijo.

8. Javni organi naročniki lahko za postopke javnega naročanja uporabijo elektronsko obdelane podatke, da se preprečijo, odkrijejo in popravijo napake, ki se lahko pojavijo v posameznih fazah razvoja ustreznih instrumentov.

NASLOV II

PRAVILA ZA PODELJEVANJE KONCESIJ

POGLAVJE I

Objava in preglednost

Člen 26

Obvestila o koncesijah

1. Javni organi naročniki in naročniki, ki nameravajo podeliti koncesijo, sporočijo svojo namero z obvestilom o koncesiji.
2. Obvestila o koncesijah vsebujejo informacije iz dela Priloge IV in, če je to primerno, vse druge informacije, ki se javnemu organu naročniku ali naročniku zdijo koristne, v skladu z obliko standardnih obrazcev.
3. Javni organi naročniki in naročniki, ki želijo podeliti koncesijo za socialne in druge posebne storitve, lahko svoje namere v zvezi z načrtovano koncesijo sporočijo z objavo predhodnega informativnega obvestila takoj, ko je mogoče, po začetku proračunskega leta. Ta obvestila vsebujejo informacije, določene v Prilogi XIII.
4. Te standardne obrazce določi Komisija. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 48.
5. Z odstopanjem od odstavka 1 javni organi naročniki in naročniki niso zavezani k objavi obvestila o koncesiji v naslednjih primerih:
 - (a) če v koncesijskem postopku ni bila predložena nobena ponudba, nobena ustrežna ponudba ali nobena vloga, če se prvotni pogoji koncesijske pogodbe pomembneje ne spremenijo in se pošlje poročilo Komisiji ali nacionalnemu nadzornemu organu iz člena 84 Direktive [nadomešča Direktivo 2004/18/ES], če to zahtevata;
 - (b) če gradnje ali storitve zaradi odsotnosti konkurence iz tehničnih razlogov, zaščite patentov, avtorskih pravic in drugih pravic intelektualne lastnine ali varovanja drugih izključnih pravic lahko izvede samo določen gospodarski subjekt in če ni nobene razumne alternative ali zamenjave ter odsotnost konkurence ni rezultat umetnega ožanja meril za podelitev koncesije;
 - (c) za nove gradnje ali storitve, ki predstavljajo ponovitev podobnih gradbenih del ali storitev, zaupanih gospodarskemu subjektu, ki mu je isti javni organ naročnik ali naročnik podelil prvotno koncesijo, za katero velja obveznost iz odstavka 1, če so ta gradbena dela ali storitve v skladu z osnovnim projektom, za katerega je bila podeljena prvotna koncesija. V osnovnem projektu se navedejo obseg mogočih dodatnih gradenj ali storitev ter pogoji za njihovo podeljevanje.

Če uporabljajo določbe člena 5, morajo javni organi naročniki ali naročniki celotne ocenjene stroške poznejših gradenj ali storitev upoštevati že ob povabilu k oddaji ponudb za prvi projekt.

6. Za namene točke (a) prvega pododstavka se ponudba obravnava kot neustrezna, če:
- je nepravilna ali nesprejemljiva in
 - je popolnoma neustrezna za koncesijo, ker ne more izpolniti potreb javnega organa naročnika ali naročnika iz dokumentacije za koncesijo.

Ponudbe se obravnavajo kot nepravilne, če niso v skladu z dokumentacijo za koncesijo ali če so ponujene cene zaščitene pred običajnimi konkurenčnimi pritiski.

Ponudbe se obravnavajo kot nepravilne v vseh naslednjih primerih:

- (a) če so prispele prepozno;
- (b) če so jih predložili ponudniki, ki nimajo ustreznih sposobnosti;
- (c) njihova cena presega proračun javnega organa naročnika ali naročnika, kot je določeno pred začetkom postopka za podelitev koncesije in dokumentirano v pisni obliki;
- (d) je bilo ugotovljeno, da so neobičajno ugodne.

Člen 27

Obvestila o podelitvi koncesije

1. Najpozneje 48 dni po podelitvi koncesije javni organi naročniki in naročniki pošljejo obvestilo o podelitvi koncesije z rezultati postopka podeljevanja koncesije.
2. Obveznost iz odstavka 1 se uporablja tudi za koncesije storitev, katerih ocenjena vrednost, ki se izračuna v skladu z metodo iz člena 6(5), je enaka ali višja od 2 500 000 EUR, z edino izjemo socialnih storitev in drugih posebnih storitev, kakor je navedeno v členu 17.
3. Takšna obvestila vsebujejo informacije iz Priloge V, v zvezi s koncesijami za socialne storitve in druge posebne storitve pa informacije iz Priloge VI in so objavljena v skladu z določbami člena 28.

Člen 28

Oblika in način objave obvestil

1. Obvestila iz členov 26 in 27 ter drugega pododstavka člena 43(6) vsebujejo informacije iz prilog IV do VI in v obliki standardnih obrazcev, vključno s standardnimi obrazci za popravke.

Komisija določi te standardne obrazce z izvedbenimi akti, ki se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 48.

2. Obvestila se pripravijo, pošljejo z elektronskimi sredstvi Komisiji in objavijo v skladu s Prilogo IX. Obvestila se objavijo najpozneje pet dni po pošiljanju. Stroške Komisije z objavo obvestil krije Unija.
3. Obvestila iz člena 26 se objavijo v celoti v uradnem jeziku Unije, ki ga izbere javni organ naročnik ali naročnik. Ta jezikovna različica je edino verodostojno besedilo. V drugih uradnih jezikih se objavi povzetek pomembnih elementov vsakega obvestila.
4. Javni organi naročniki in naročniki so sposobni predložiti dokazilo o datumih pošiljanja obvestil.

Komisija izda javnemu organu naročniku ali naročniku potrdilo o prejemu obvestila in o objavi poslanih informacij z navedbo datuma te objave. To potrdilo je dokazilo o objavi.

5. Javni organi naročniki in naročniki lahko objavijo obvestila za koncesije, za katera ne veljajo zahteve glede objave iz te direktive, če so navedena obvestila poslana Komisiji z elektronskimi sredstvi v skladu z obliko in postopki za pošiljanje iz Priloge IX.

Člen 29

Objava na nacionalni ravni

1. Obvestila iz členov 26 in 27 ter informacije, ki jih ta obvestila vsebujejo, se ne objavijo na nacionalni ravni pred objavo v skladu s členom 28.
2. Obvestila, objavljena na nacionalni ravni, ne vsebujejo informacij, ki niso navedene v obvestilih, poslanih Komisiji, vendar je v njih neveden datum, ko je bilo poslano obvestilo Komisiji.

Člen 30

Dostopnost dokumentacije v zvezi s koncesijo v elektronski obliki

1. Javni organi naročniki in naročniki po datumu objave obvestila v skladu s členom 28 ali datumu pošiljanja povabila k oddaji ponudbe omogočijo neomejen, celovit, neposreden in brezplačen dostop z elektronskimi sredstvi do dokumentacije v zvezi s koncesijo. V besedilu obvestila ali zadevnih povabil se navede spletni naslov, na katerem je na voljo ta dokumentacija.
2. Pod pogojem, da se to pravočasno zahteva, javni organi naročniki in naročniki ali pristojne službe zagotovijo dodatne informacije v zvezi z dokumentacijo za koncesije najpozneje šest dni pred iztekom roka, ki je določen za sprejemanje ponudb.

POGLAVJE II

Potek postopka

ODDELEK I

SKUPNE KONCESIJE, ROKI IN TEHNIČNE SPECIFIKACIJE

Člen 31

Skupne koncesije med javnimi organi naročniki ali naročniki iz različnih držav članic

1. Javni organi naročniki ali naročniki iz različnih držav članic lahko brez poseganja v člen 15 skupno podelijo javne koncesije z uporabo enega od načinov iz tega člena.
2. Več javnih organov naročnikov ali naročnikov iz različnih držav članic lahko skupaj podeli koncesijo. V navedenem primeru udeleženi javni organi naročniki ali naročniki sklenejo sporazum, v katerem določijo:
 - (a) kateri nacionalni predpisi se uporabljajo za postopek podeljevanja koncesij;
 - (b) notranjo organizacijo postopka podelitve koncesije, vključno z vodenjem postopka, razdelitvijo odgovornosti, distribucijo gradenj, blaga ali storitev, ki se naročajo, ter sklenitvijo koncesij.

Javni organi naročniki ali naročniki lahko pri določitvi nacionalne zakonodaje, ki se uporablja, v skladu s točko (a) izberejo nacionalne predpise katere koli države članice, v kateri ima sedež najmanj eden od udeleženih javnih organov.

3. Če več javnih organov naročnikov ali naročnikov iz različnih držav članic ustanovi skupno pravno osebo, ki vključuje evropska združenja za teritorialno sodelovanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1082/2006 Evropskega parlamenta in Sveta²⁷, se udeleženi javni organi naročniki ali naročniki s sklepom pristojnega organa skupne pravne osebe dogovorijo o nacionalnih predpisih ene od naslednjih držav članic, ki se uporabljajo za podeljevanje koncesij:
 - (a) nacionalne določbe države članice, v kateri je registriran sedež pravnega organa;
 - (b) nacionalne določbe države članice, v kateri pravni organ opravlja svoje dejavnosti.

Ta dogovor lahko velja za nedoločen čas, kadar se določi v ustanovitveni listini skupnega pravnega organa, ali je lahko omejen na določeno obdobje, določene vrste koncesij ali na eno ali več podelitev posameznih koncesij.

²⁷ UL L 210, 31.7.2006, str. 19.

4. Če ni dogovora o določitvi predpisov za koncesijo, ki se uporabljajo, se nacionalna zakonodaja, ki ureja podeljevanje koncesije, določi glede na naslednja pravila:
- (a) kadar postopek v imenu drugih vodi ali upravlja eden od sodelujočih javnih organov naročnikov ali sodelujočih naročnikov, se uporabljajo nacionalne določbe države članice tega javnega organa naročnika ali naročnika;
 - (b) če postopka ne izvaja ali vodi en udeleženi javni organ naročnik ali udeleženi naročnik v imenu drugih in
 - (i) se nanaša na koncesijo za javne gradnje ali gradnje, javni organi naročniki ali naročniki uporabljajo nacionalne določbe države članice, v kateri je večina gradenj;
 - (ii) se nanaša na koncesijo za storitve, javni organi naročniki ali naročniki uporabljajo nacionalne določbe države članice, v kateri se izvaja večji del storitev;
 - (c) če ni mogoče določiti nacionalne zakonodaje, ki se uporablja, v skladu s točko (a) ali (b), javni organi naročniki ali naročniki uporabljajo nacionalne določbe države članice javnega organa naročnika, ki nosi največji delež stroškov.
5. Če ni dogovora o določitvi zakonodaje v zvezi s podeljevanjem koncesij, ki se uporablja, v skladu z odstavkom 3, se nacionalna zakonodaja, ki ureja postopke podeljevanja koncesij, ki jih izvajajo skupne pravne osebe, ki jih ustanovi več javnih organov naročnikov ali naročnikov iz različnih držav članic, določi v skladu z naslednjimi pravili:
- (a) če postopek vodi ali upravlja pristojni organ skupnega pravnega organa, se uporabljajo nacionalne določbe države članice, v kateri je registriran sedež pravnega organa;
 - (b) če postopek izvaja ali vodi član pravnega organa v imenu navedenega pravnega organa, se uporabljajo pravila iz točk (a) in (b) odstavka 4;
 - (c) če ni mogoče v skladu s točko (a) ali (b) odstavka 4 določiti nacionalne zakonodaje, ki se uporablja, javni organi naročniki ali naročniki uporabljajo nacionalne določbe države članice, v kateri ima pravna oseba registriran sedež.
6. Eden ali več javnih organov naročnikov ali eden ali več naročnikov lahko podeli posamezne koncesije na podlagi okvirnega sporazuma, ki ga sklene javni organ naročnik iz druge države članice ali se sklene skupno z javnim organom naročnikom iz druge države članice, če okvirni sporazum vsebuje posebne določbe, ki zadevnemu javnemu organu naročniku oziroma javnim organom naročnikom ali naročniku oziroma naročnikom omogočajo podelitev posameznih koncesij.
7. Odločitve o podelitvi koncesij v čezmejnem postopku za podelitev koncesij so predmet običajnih mehanizmov ponovnega pregleda, določenih v nacionalnem pravu, ki se uporablja.

8. Da se omogoči učinkovito delovanje mehanizmov ponovnega pregleda, države članice dovolijo, da se odločitve organov za ponovni pregled v smislu Direktive Sveta 89/665/EGS in Direktive Sveta 92/13/EGS²⁸, ki se nahajajo v drugih državah članicah, v celoti izvršijo v njihovem domačem pravnem redu, kadar take odločitve vključujejo javne organe naročnike ali naročnike s sedežem na njihovem ozemlju, ki sodelujejo v zadevnem čezmejnem postopku za podelitev koncesij.

Člen 32 *Tehnične specifikacije*

1. Tehnične specifikacije iz točke 1 Priloge VIII se navedejo v dokumentaciji za koncesijo. V njih so opredeljene zahtevane značilnosti gradnje, storitve ali blaga.

Te značilnosti se lahko nanašajo tudi na poseben postopek proizvodnje ali zagotavljanja zahtevanih gradenj, blaga ali storitev ali katere koli druge faze v njihovem življenjskem ciklu, kot je navedeno v točki (14) člena 2.

V tehničnih specifikacijah je določeno tudi, ali se bo zahteval prenos pravic intelektualne lastnine.

Pri vseh podelitvah koncesij, katerih predmet naj bi uporabljale osebe, bodisi splošna javnost bodisi osebje javnega organa naročnika ali naročnika, se pri pripravi navedenih tehničnih specifikacij upoštevajo merila dostopnosti za invalide ali zahteve za oblikovanje, namenjeno vsem uporabnikom, razen v ustrezno utemeljenih primerih.

Kadar so obvezni standardi dostopnosti sprejeti z zakonodajnim aktom Unije, se tehnične specifikacije, kar zadeva merila dostopnosti, določijo s sklicevanjem nanj.

2. Tehnične specifikacije zagotavljajo enakopraven dostop gospodarskih subjektov do postopka podeljevanja koncesij in ne ustvarjajo neupravičenih ovir za izpostavljanje podeljevanja koncesij konkurenci.
3. Brez poseganja v obvezujoče nacionalne tehnične predpise, kolikor so skladni z zakonodajo Unije, se tehnične specifikacije določijo na enega od naslednjih načinov:
 - (a) v smislu izvedbenih ali funkcionalnih zahtev, vključno z okoljskimi značilnostmi, če so parametri dovolj natančni, da omogočijo ponudnikom opredelitev predmeta koncesije in da omogočijo javnim organom naročnikom ali naročnikom podelitev koncesije;
 - (b) s sklicevanjem na tehnične specifikacije iz Priloge VIII ter, po prednostnem vrstnem redu, na nacionalne standarde, ki so prevzeti po evropskih standardih, evropska tehnična soglasja, skupne tehnične specifikacije, mednarodne standarde, druge tehnične referenčne sisteme, ki so jih določili evropski organi za standardizacijo, ali, če teh ni, na nacionalne standarde, nacionalna tehnična soglasja ali nacionalne tehnične specifikacije, povezane z načrtovanjem, izračunom in izvedbo

²⁸ UL L 395, 30.12.1989, str. 33.

gradenj ter uporabo blaga; pri vsakem sklicevanju se navedeta besedi „ali enakovredni“;

- (c) v smislu izvedbenih ali funkcionalnih zahtev iz točke (a) s sklicevanjem na tehnične specifikacije iz točke (b), s čimer se predpostavlja skladnost s temi izvedbenimi ali funkcionalnimi zahtevami;
 - (d) s sklicevanjem na tehnične specifikacije iz točke (b) za nekatere značilnosti ter s sklicevanjem na izvedbene ali funkcionalne zahteve iz točke (a) za druge značilnosti.
4. Če tega ne upravičuje predmet naročila, se tehnične specifikacije ne sklicujejo na posamezno znamko ali vir ali določen postopek ali blagovne znamke, patente, tipe ali posebno poreklo ali proizvodnjo, če bi se s takim navajanjem dajala prednost nekaterim podjetjem ali proizvodom oziroma bi bila nekatera podjetja ali proizvodi s tem izločeni. To sklicevanje je izjemoma dovoljeno, če ni mogoče dovolj natančno in razumljivo opisati predmeta koncesije v skladu z odstavkom 3. Pri takem sklicevanju se navedeta besedi „ali enakovredni“.
5. Če javni organ naročnik ali naročnik izkoristi možnost sklicevanja na specifikacije iz točke (b) odstavka 3, ne more zavrniti ponudbe z obrazložitvijo, da gradnje, blago in storitve, ki so ponujeni, niso skladni s tehničnimi specifikacijami, na katere se sklicuje, če ponudnik v svoji ponudbi s katerimi koli ustreznimi sredstvi, vključno z dokazili iz člena 33, dokaže, da rešitve, ki jih predlaga, enako izpolnjujejo zahteve, določene v tehničnih specifikacijah.
6. Če javni organ naročnik ali naročnik izkoristi možnost iz točke (a) odstavka 3, da določi tehnične specifikacije v smislu izvedbenih ali funkcionalnih zahtev, ne sme zavrniti ponudbe za gradnje, blago ali storitve, skladne z nacionalnim standardom, ki prevzema evropski standard, evropskim tehničnim soglasjem, skupno tehnično specifikacijo, mednarodnim standardom ali tehničnim referenčnim sistemom, ki ga je določil Evropski organ za standardizacijo, če se zadevne tehnične specifikacije nanašajo na izvedbene ali funkcionalne zahteve, ki jih je določil.

Ponudnik v svoji ponudbi dokaže s katerimi koli ustreznimi sredstvi, vključno z dokazili iz člena 33, da gradnja, blago ali storitev v skladu s standardom izpolnjuje izvedbene ali funkcionalne zahteve javnega organa naročnika ali naročnika.

Člen 33

Poročila o preizkusih, potrdila in druga dokazila

1. Javni organi naročniki ali naročniki lahko zahtevajo, da gospodarski subjekti predložijo poročilo o preizkusih priznanega organa ali potrdilo, ki ga izda tak organ, kot dokazilo o skladnosti s tehničnimi specifikacijami.

Če javni organi naročniki zahtevajo izdelavo potrdil, ki jih izdajo priznani organi in ki potrjujejo skladnost z določeno tehnično specifikacijo, sprejmejo tudi potrdila, ki jih izdajo enakovredni drugi priznani organi.

2. Če zadevni gospodarski subjekt nima dostopa do potrdil ali poročil o preizkusih iz odstavka 1 ali jih nima možnosti pridobiti v ustreznih rokih, javni organi naročniki

ali naročniki sprejmejo druga primerna dokazila, kot je tehnična dokumentacija proizvajalca.

3. Priznani organi v smislu tega člena so laboratoriji za testiranje in kalibracijo ter vsi certifikacijski in nadzorni organi, ki so akreditirani v skladu z Uredbo (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta²⁹.
4. Države članice drugim državam članicam na zahtevo dajo na voljo vse informacije v zvezi z dokazi in dokumente, predložene v dokaz skladnosti s tehničnimi zahtevami iz člena 32 in iz tega člena. Pristojni organi države članice sedeža sporočijo te informacije v skladu z določbami na področju vodenja, kot je navedeno v členu 88 (Direktive, ki bo nadomestila Direktivo 2004/18/ES).

ODDELEK II

IZBOR UDELEŽENCEV IN PODELJEVANJE KONCESIJ

Člen 34 *Splošna načela*

Koncesije se podelijo na podlagi meril, ki jih določi javni organ naročnik ali naročnik v skladu s členom 39, pod pogojem, da so izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji:

- (a) ponudba je skladna z zahtevami, pogoji in merili, določenimi v obvestilu o koncesiji ali povabilu k potrditvi interesa ter v dokumentaciji v zvezi s podeljevanjem koncesij;
- (b) ponudbo je dal ponudnik, ki
 - (i) ni izključen iz sodelovanja v postopku podeljevanja v skladu z odstavki 4 do 8 člena 36 in
 - (ii) izpolnjuje merila za izbor, ki jih določi javni organ naročnik ali naročnik v skladu z odstavki 1 do 3 člena 36.

Člen 35 *Postopkovna jamstva*

1. Javni organi naročniki in naročniki v obvestilu o naročilu, v povabilu k oddaji ponudbe ali v dokumentaciji za koncesijo navedejo opis koncesije, merila podeljevanja in minimalne zahteve, ki jih je treba izpolniti. Te informacije morajo omogočiti ugotavljanje narave in obsega koncesije, tako da se lahko gospodarski subjekti odločijo, ali bodo sodelovali pri postopku za podelitev koncesije. Opis, merila za podelitev in minimalni pogoji se med pogajanja ne spremenijo.

²⁹ UL L 218, 13.8.2008, str. 30.

2. Javni organi naročniki in naročniki med podeljevanjem koncesije zagotovijo enako obravnavo vseh ponudnikov. Zlasti ne nudijo informacij na diskriminacijski način, zaradi katerega bi lahko nekateri ponudniki imeli prednost pred drugimi.
3. Kadar javni organ naročnik ali naročnik omeji število kandidatov na primerno raven, se to izvede na pregleden način in na podlagi objektivnih meril, ki so na voljo za vse zainteresirane gospodarske subjekte.
4. Pravila o organizaciji postopka za podeljevanje koncesije, vključno s pravili o sporočanju, o stopnjah postopka in o časovnem načrtu, se vnaprej določijo in sporočijo vsem udeležencem.
5. Če podeljevanje koncesije vključuje pogajanja, javni organi naročniki ali naročniki spoštujejo naslednja pravila:
 - (a) če se pogajanje izvede po predložitvi ponudb, se pogajajo s ponudniki o ponudbah, ki so jih ti predložili, da bi jih prilagodili na merila in zahteve, navedene v skladu z odstavkom 1.
 - (b) drugim udeležencem ne razkrijejo predlaganih rešitev ali drugih zaupnih informacij, ki jim jih sporoči kandidat, ki sodeluje v pogajanjih, brez njegovega soglasja. Ta dogovor ne velja kot splošni odstop informacij, temveč se da za nameravano posredovanje določenih rešitev ali drugih zaupnih informacij;
 - (c) pogajanja lahko izvajajo v zaporednih fazah, da se zmanjša število ponudb, o katerih se pogaja, na podlagi meril za podeljevanje iz obvestila o koncesiji, povabila k predložitvi ponudb ali dokumentacije v zvezi s koncesijo. Javni organ naročnik v obvestilu o koncesiji, povabilu k predložitvi ponudb ali dokumentaciji v zvezi s koncesijo navede, ali se je odločil za to možnost.
 - (d) ponudbe ocenijo, kakor je bilo dogovorjeno s pogajanjmi na podlagi prvotno navedenih meril za podelitev;
 - (e) pripravijo pisno evidenco o uradnih odločitvah in katerih koli drugih ukrepih in dogodkih, ki so pomembni za postopek podeljevanja koncesije. Zlasti pa z vsemi ustreznimi sredstvi zagotovijo sledljivost pogajanj.
6. Javni organi naročniki in naročniki čim prej obvestijo vsakega kandidata in ponudnika o sprejetih odločitvah v zvezi s podelitvijo koncesije, vključno z razlogi za odločitev, da se ne podeli koncesija, za katero je bilo objavljeno obvestilo o koncesiji, ali pa da se ponovno začne postopek zanjo.
7. Javni organ naročnik na zahtevo zainteresirane strani čim prej, vsekakor pa v 15 dneh od prejema pisnega zahtevka, obvesti:
 - (a) vsakega neuspešnega kandidata o razlogih za zavrnitev njegove vloge,
 - (b) vsakega neuspešnega ponudnika o razlogih za zavrnitev njegove ponudbe, za primere iz člena 32(5) in (6) pa tudi razloge za svojo odločitev o neenakovrednosti ali za odločitev, da gradnje, blago ali storitve ne izpolnjujejo izvedbenih ali funkcionalnih zahtev,

- (c) vsakega ponudnika, ki je oddal sprejemljivo ponudbo, o lastnostih in relativnih prednostih izbrane ponudbe ter o imenu izbranega ponudnika ali podpisnikov okvirnega sporazuma,
 - (d) vsakega ponudnika, ki je oddal sprejemljivo ponudbo, o izvajanju in poteku pogajanj in dialoga s ponudniki.
8. Vendar se lahko javni organi naročniki odločijo, da izpustijo nekatere informacije iz odstavka 6 v zvezi s koncesijo, če bi objava teh informacij ovirala izvajanje zakona ali bi bila drugače v nasprotju z javnim interesom, če bi škodila zakonitim poslovnim interesom javnih ali zasebnih gospodarskih subjektov ali če bi lahko posegala v pošteno konkurenco med njimi.

Člen 36

Izbor in kvalitativna ocena kandidatov

1. Javni organ naročniki v obvestilu o koncesiji določijo pogoje za sodelovanje v zvezi s:
- (a) primernostjo za opravljanje poklicne dejavnosti;
 - (b) ekonomskim in finančnim položajem;
 - (c) tehnično in poklicno sposobnostjo.

Javni organ naročniki omejijo katere koli pogoje za sodelovanje na tiste, s katerimi je mogoče ustrezno zagotoviti, da ima kandidat ali ponudnik pravne in finančne zmogljivosti ter poslovne in tehnične sposobnosti za izvedbo koncesije, ki se podeljuje. Vse zahteve morajo biti povezane in strogo sorazmerne s predmetom koncesije ob upoštevanju potrebe po zagotovitvi resnične konkurence.

Javni organi naročniki in naročniki v obvestilu o koncesiji navedejo tudi sklicevanje ali sklicevanja, ki jih je treba predložiti kot dokazilo o zmogljivostih gospodarskega subjekta. Zahteve za ta sklicevanja morajo biti nediskriminatorne in sorazmerne s predmetom koncesije.

2. Gospodarski subjekt se lahko, če je to primerno in v zvezi s posamezno koncesijo, glede na merila iz odstavka 1 sklicuje na zmogljivosti drugih subjektov, ne glede na pravno naravo povezave z njimi. V tem primeru javnemu organu naročniku ali naročniku predloži dokazilo, da bo imel v obdobju koncesije na voljo potrebna sredstva, na primer z ustanovitvijo podjetja s strani teh naročnikov za zadevni namen. Javni organi naročniki in naročniki lahko v zvezi z gospodarskim in finančnim položajem zahtevajo, da gospodarski subjekt in navedeni naročniki skupaj nosijo odgovornost za izvedbo koncesije.
3. Pod enakimi pogoji se lahko skupina gospodarskih subjektov iz člena 22 sklicuje na zmogljivosti sodelujočih v tej skupini ali drugih naročnikov.
4. Države članice sprejmejo pravila proti favoriziranju, korupciji in preprečevanju navzkrižja interesov, katerih cilj je zagotoviti preglednost postopka podeljevanja koncesije in enako obravnavo vseh ponudnikov.

Glede navzkrižja interesov sprejeti ukrepi ne presegajo okvirov, ki so nujno potrebni za preprečitev ali odpravo ugotovljenih sporov. Zlasti lahko dopuščajo izključitev ponudnika ali kandidata iz postopka le, če navzkrižja interesov ni mogoče učinkovito odpraviti z drugimi sredstvi.

5. Vsak kandidat ali ponudnik, ki je bil zaradi enega od naslednjih razlogov pravnomočno obsojen, se izključi iz sodelovanja pri koncesiji:
- (a) sodelovanje v hudodelskih združbah iz člena 2(1) Okvirnega Sklepa Sveta 2008/841/PNZ³⁰;
 - (b) korupcija, kot je opredeljena v členu 3 Konvencije o boju proti korupciji uradnikov Evropskih skupnosti ali uradnikov držav članic Evropske unije in členu 2 Okvirnega sklepa Sveta 2003/568/PNZ³¹, ter korupcija, kot je opredeljena v nacionalnem pravu javnega organa naročnika ali gospodarskega subjekta;
 - (c) goljufija v smislu člena 1 Konvencije o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti³²;
 - (d) teroristična kazniva dejanja ali kazniva dejanja, povezana s terorističnimi dejavnostmi, kot so opredeljena v členu 1 oziroma členu 3 Okvirnega sklepa 2002/475/PNZ³³, ali spodbujanje k storitvi kaznivega dejanja, pomoč ali podpora pri tem ali poskus storitve kaznivega dejanja, kot so opredeljeni v členu 4 navedenega okvirnega sklepa;
 - (e) pranje denarja, kot je opredeljeno v členu 1 Direktive Sveta 91/308/EGS³⁴.

Obveznost izključitve kandidata ali ponudnika iz sodelovanja pri koncesiji velja tudi, če so bili pravnomočno obsojeni direktorji družbe ali katere koli druge osebe, pooblašcene za zastopanje, odločanje ali nadzor v zvezi s kandidatom ali ponudnikom.

6. Vsak gospodarski subjekt je izključen iz sodelovanja pri koncesiji, če je javni organ naročnik ali naročnik seznanjen s pravnomočno odločbo, v kateri je ugotovljeno, da gospodarski subjekt ni izpolnil obveznosti v zvezi s plačilom davkov ali prispevkov za socialno varnost v skladu z zakonskimi določbami države, kjer ima sedež, ali določbami države članice javnega organa naročnika ali naročnika.
7. Države članice lahko določijo, da javni organi naročniki ali naročniki iz sodelovanja pri podelitvi koncesije izključijo gospodarski subjekt, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

³⁰ UL L 300, 11.11.2008, str. 42.

³¹ UL L 192, 31.07.2003, str. 54.

³² UL C 316, 27.11.1995, str. 48.

³³ UL L 164, 22.06.2002, str. 3.

³⁴ UL L 166, 28.06.1991, str. 77.

- (a) če je seznanjen s katero koli drugo resno kršitvijo določb Evropske unije ali nacionalne zakonodaje za zaščito javnih interesov, ki so združljive s Pogodbo;
- (b) če je gospodarski subjekt v stečajnem postopku ali postopku likvidacije, kadar njegova sredstva upravlja stečajni upravitelj ali sodišče, kadar se je začel postopek z upniki, kadar je opustil poslovno dejavnost ali je v katerem koli podobnem položaju, ki izhaja iz sorodnega postopka po nacionalnih zakonih in predpisih;
- (c) če je gospodarski subjekt pokazal precejšnje ali stalne pomanjkljivosti pri izvajanju katere koli ključne zahteve iz prejšnje koncesije ali podobnih koncesij pri istem javnem organu naročniku ali naročnikih.

Da bi uporabili razlog za izključitev iz točke (c) prvega pododstavka, javni organi naročniki in naročniki predložijo metodo za presojo izvedbe naročila, ki temelji na objektivnih in merljivih merilih ter se uporablja sistematično, dosledno in pregledno. Vsako presojo izvedbe koncesije se sporoči zadevnemu gospodarskemu subjektu, ki mora imeti možnost ugovora zoper ugotovitve in možnost sodnega varstva.

- 8. Vsak kandidat ali ponudnik, ki je v enem od položajev iz odstavkov 5 do 7, lahko javnemu organu naročniku ali naročniku predloži dokaze o svoji zanesljivosti kljub obstoju ustreznega razloga za izključitev.
- 9. Države članice opredelijo izvedbene pogoje za ta člen. Na zahtevo drugim državam članicam dajo na voljo vse informacije v zvezi z razlogi za izključitev, naštetimi v tem členu. Pristojni organi države članice sedeža zagotovijo te informacije v skladu z določbami člena 88 Direktive [ki nadomešča Direktivo 2004/18/ES].

Člen 37

Določitev časovnih rokov

- 1. Javni organi naročniki ali naročniki morajo pri določanju rokov za predložitev vlog za koncesijo in ponudb upoštevati zlasti zapletenost koncesije in čas, potreben za pripravo ponudb, brez poseganja v minimalne roke iz člena 37.
- 2. Če se vloge ali ponudbe lahko predložijo šele po obisku lokacije ali po pregledu dokumentov, ki dopolnjujejo dokumentacijo v zvezi s podeljevanjem koncesije, na kraju samem, se roki za predložitev vlog za koncesijo podaljšajo, tako da se lahko vsi zadevni gospodarski subjekti seznanijo z vsemi informacijami, potrebnimi za pripravo vlog ali ponudb.

Člen 38

Roki za predložitev vlog za koncesijo

- 1. Kadar javni organi naročniki in naročniki uporabijo možnost koncesije, rok za predložitev vlog za koncesijo ni krajši od 52 dni od datuma, ko je bilo odposlano obvestilo o koncesiji.

2. Rok za sprejemanje ponudb se lahko skrajša za pet dni, če javni organ naročnik sprejme, da se ponudbe lahko oddajo z elektronskimi sredstvi v skladu s členom 25.

Člen 39

Merila za podelitev koncesije

1. Koncesije se podelijo na podlagi objektivnih meril, ki zagotovijo skladnost z načeli preglednosti, nediskriminacije in enake obravnave ter jamčijo za ocenjevanje ponudb v razmerah učinkovite konkurence, ki javnemu organu naročniku ali naročniku omogočajo ugotovitev splošne gospodarske koristi.
2. Merila za podelitev so povezana s predmetom koncesije in javnemu organu naročniku ali naročniku ne dajejo neomejene svobode izbire.

Ta merila morajo zagotoviti učinkovito konkurenco ter jih morajo dopolnjevati zahteve, ki omogočajo učinkovito preverjanje informacij, ki jih predložijo ponudniki. Javni organi naročniki in naročniki na podlagi informacij in dokazil, ki jih predložijo ponudniki, učinkovito preverijo, ali ponudbe izpolnjujejo merila za podelitev koncesije.

3. Javni organ naročnik ali naročnik v obvestilu ali dokumentih o koncesiji navede relativno utež, ki jo daje vsakemu od meril, določenih v odstavku 1, ali navede ta merila v padajočem zaporedju pomembnosti.
4. Države članice lahko določijo, da javni organi naročniki in naročniki podelitev koncesij utemeljijo na merilu ekonomsko najugodnejše ponudbe v skladu z odstavkom 2. Navedena merila poleg cene ali stroškov vključujejo katero koli naslednje merilo:
 - (a) kakovost, vključno s tehničnimi prednostmi, estetskimi in funkcionalnimi lastnostmi, dostopnostjo, oblikovanjem, namenjenim vsem uporabnikom, okoljskimi značilnostmi in inovativnostjo;
 - (b) za koncesije za storitve in koncesije, ki vključujejo načrtovanje gradenj, se lahko upoštevajo organizacija, usposobljenost in izkušnost osebja, dodeljenega za izvajanje zadevne koncesije, pri čemer se lahko po podelitvi koncesije tako osebje zamenja le ob privolitvi javnega organa naročnika, ki mora preveriti, ali zamenjano osebje zagotavlja enakovredno organizacijo in kakovost;
 - (c) poprodajne storitve in tehnična pomoč, datum dobave ter rok za dobavo ali dokončanje del;
 - (d) poseben postopek proizvodnje ali zagotavljanje zahtevanih gradenj, blaga ali storitev oziroma katere koli faze v njihovem življenjskem ciklu, kot je navedeno v točki (14) odstavka 1 člena 2, če navedena merila zadevajo dejavnike, ki so neposredno povezani s temi postopki in so značilni za poseben postopek proizvodnje ali zagotavljanja zahtevanih gradenj, blaga ali storitev.

5. V primeru, navedenem v odstavku 4, javni organi naročniki ali naročniki v obvestilu o koncesiji, v povabilu k oddaji ponudbe ali v dokumentih glede koncesije navedejo relativno utež vsakega merila, izbranega za določitev ekonomsko najugodnejše ponudbe.

Navedene uteži se lahko izrazijo z določitvijo razpona s primernim največjim obsegom.

Kadar uteži ni mogoče navesti zaradi objektivnih razlogov, javni organ naročnik ali naročnik navede merila v padajočem vrstnem redu po pomembnosti.

Člen 40 *Stroški življenjskega cikla*

1. Vrednotenje stroškov v življenjskem ciklu v ustreznem obsegu zajema vse naslednje stroške v življenjskem ciklu izdelka, storitve ali gradnje, kot je opredeljeno v točki (14) odstavka 1 člena 2:
- (a) notranje stroške, vključno s stroški, povezanimi z nabavo (kot so proizvodni stroški), uporabo (kot so stroški porabe energije in stroški vzdrževanja) ter koncem življenjske dobe (kot so stroški zbiranja in recikliranja);
 - (b) zunanje okoljske stroške, neposredno povezane z življenjskim ciklom, če je mogoče določiti in preveriti njihovo denarno vrednost, ki lahko vključujejo stroške izpustov toplogrednih plinov in drugih onesnaževal ter druge stroške blažitve podnebnih sprememb.
2. Če javni organi naročniki stroške ocenijo na podlagi vrednotenja stroškov v življenjskem ciklu, v dokumentaciji o podelitvi koncesije navedejo uporabljeno metodologijo za izračun stroškov v življenjskem ciklu. Uporabljena metodologija mora izpolnjevati vse naslednje pogoje:
- (a) oblikovana je bila na podlagi znanstvenih informacij ali temelji na drugih objektivno preverljivih in nediskriminacijskih merilih;
 - (b) oblikovana je bila za ponavljajočo se ali neprekinjeno uporabo;
 - (c) na voljo je vsem zainteresiranim stranem.

Javni organi naročniki in naročniki gospodarskim subjektom dovolijo uporabo druge metodologije za ugotavljanje stroškov v življenjskem ciklu njihove ponudbe, če dokažejo, da je ta metodologija skladna z zahtevami iz točk a, b in c ter je enakovredna metodologiji, ki jo navede javni organ naročnik ali naročnik.

3. Kadar je kot del zakonodajnega akta Unije, vključno z delegiranimi akti na podlagi zakonodaje posameznih sektorjev, sprejeta skupna metodologija za izračun stroškov v življenjskem ciklu, se ta uporablja, če je vrednotenje stroškov v življenjskem ciklu vključeno v merila za podelitev koncesije iz člena 39(4).

Seznam takih zakonodajnih in izvedbenih aktov je določen v Prilogi II. Komisija je v skladu s členom 46 pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov v zvezi s

posodabljanjem tega seznama, če se na podlagi sprejetja nove zakonodaje, njene razveljavitve ali spremembe izkaže, da so take spremembe potrebne.

NASLOV III

Pravila za izvajanje koncesij

Člen 41 *Podizvajalci*

1. Javni organ naročnik ali naročnik lahko v dokumentaciji v zvezi s koncesijo zahteva oziroma država članica lahko od njega zahteva, da obveže ponudnika, da v svoji ponudbi navede vsak del naročila, ki ga morebiti namerava dati v podizvajanje tretjim stranem, ter vse predlagane podizvajalce.
2. Odstavek 1 ne posega v vprašanje osnovne odgovornosti gospodarskega subjekta.

Člen 42 *Sprememba koncesij v času njihove veljavnosti*

1. Bistvena sprememba določb koncesije med njeno veljavnostjo pomeni novo podelitev za namene te direktive, pri čemer je potreben nov postopek podeljevanja koncesije v skladu s to direktivo.
2. Sprememba koncesije v času njene veljavnosti se šteje kot bistvena v smislu odstavka 1, če koncesijo naredi bistveno drugačno od prvotno sklenjene. V vsakem primeru, brez poseganja v odstavke 3 in 4, se sprememba šteje za bistveno, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
 - (a) sprememba uvaja pogoje, ki bi, če bi bili del prvotnega postopka podeljevanja koncesije, omogočili izbiro drugih kandidatov, kot so bili prvotno izbrani, ali oddajo koncesije drugemu prosilcu ali ponudniku;
 - (b) sprememba spreminja ekonomsko ravnotežje koncesije v prid koncesionarja ali
 - (c) sprememba precej razširi obseg koncesije na blago, storitve ali gradnje, ki niso bile prvotno zajete.
3. Zamenjava koncesionarja šteje za bistveno spremembo v smislu odstavka 1.

Vendar se prvi pododstavek ne uporablja za univerzalno ali delno nasledstvo drugega gospodarskega subjekta, ki izpolnjuje prvotno določena merila za ugotavljanje sposobnosti, na mestu prvotnega izvajalca po prestrukturiranju podjetja, stečajnem postopku ali na podlagi pogodbene klavzule, če to ne vključuje drugih bistvenih sprememb koncesije in ni namenjeno izogibanju uporabe te direktive.

4. Kadar je mogoče vrednost spremembe izraziti v denarju, se ne šteje za bistveno v smislu odstavka 1, če njena vrednost ne presega mejnih vrednosti iz člena 5 in je manjša od 5 % cene prvotnega naročila, pod pogojem, da sprememba ne spremeni splošne narave koncesije. Če je opravljenih več zaporednih sprememb, se to ovrednoti na podlagi kumulativne vrednosti zaporednih sprememb.

5. Spremembe koncesije se ne štejejo za bistvene v smislu odstavka 1, če so predvidene v dokumentaciji o koncesiji v jasnih, natančnih in nedvoumih klavzulah o pregledu ali možnostih zanj. V takih klavzulah so navedeni obseg in narava možnih sprememb ali možnosti ter pogoji, pod katerimi se lahko uporabijo. Ne predvidevajo pa sprememb ali možnosti, ki bi spremenile splošno naravo koncesije.
6. Z odstopanjem od odstavka 1 se v primeru bistvene spremembe ne zahteva nov postopek podeljevanja koncesij, če so izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji:
 - (a) potreba po spremembi je nastala zaradi okoliščin, ki jih skrben javni organ naročnik ali naročnik ni mogel predvideti;
 - (b) sprememba ne spreminja splošne narave koncesije.
 - (c) v primeru koncesij, ki jih podelijo javni organi naročniki, kadar povečanje cene ne presega 50 % vrednosti izvirne koncesije.

Javni organi naročniki ali naročniki v *Uradnem listu Evropske unije* objavijo obvestilo o takih spremembah. Taka obvestila vsebujejo informacije, določene v Prilogi VII, in se objavijo v skladu z določbami člena 28.

7. Javni organi naročniki in naročniki v koncesijo ne uvajajo sprememb v naslednjih primerih:
 - (a) če bi bila sprememba namenjena odpravi pomanjkljivosti koncesionarja ali njihovih posledic, ki se lahko odpravijo z uveljavitvijo pogodbenih obveznosti;
 - (b) če bi bila sprememba namenjena nadomestilu za tveganja zvišanja cen, ki so posledica gibanja cen, ki lahko bistveno vplivajo na izvedbo koncesije in pred katerimi se je koncesionar zavaroval.

Člen 43 *Prekinitev koncesij*

Države članice zagotovijo, da imajo javni organi naročniki in naročniki možnost, da pod pogoji, določenimi v veljavnem nacionalnem pogodbenem pravu, prekinejo koncesijo med njeno veljavnostjo, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

- (a) izjeme iz člena 15 prenehajo veljati, če je zasebni sektor udeležen v pravni osebi, ki se ji podeli koncesija v skladu s členom 15(4);
- (b) sprememba koncesije pomeni novo podelitev v smislu člena 42;
- (c) Sodišče Evropske unije po postopku v skladu s členom 258 Pogodbe ugotovi, da država članica ni izpolnila svojih obveznosti iz pogodb, ker javni organ naročnik ali naročnik iz te države članice pri podelitvi zadevne koncesije ni izpolnil svojih obveznosti iz pogodb in te direktive.

NASLOV V

SPREMEMBE DIREKTIV 89/665/EGS IN 92/13/EGS

Člen 44 *Spremembe Direktive 89/665/EGS*

Direktiva 89/665/EGS se spremeni:

1. Člen 1 se spremeni:

(a) Odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Ta direktiva se uporablja za naročila iz Direktive 2004/18/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev, razen če so takšna naročila izključena v skladu s členi 10 do 18 navedene direktive.

Ta direktiva se uporablja tudi za koncesije, ki jih podelijo javni organi naročniki, navedeni v Direktivi [o podelitvi koncesij], razen če so take koncesije izključene v skladu s členi 8, 9, 15 in 21 navedene direktive.

Naročila v smislu te direktive zajemajo javna naročila, okvirne sporazume, koncesije za javne gradnje, koncesije za storitve in dinamične nabavne sisteme.“

(b) Tretji pododstavek prvega odstavka člena 1 se nadomesti z naslednjim:

„Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da se v zvezi z javnimi naročili s področja uporabe Direktive 2004/18/ES ali Direktive [o koncesijah] zagotovi učinkovita in zlasti čim hitrejša revizija odločitev, ki so jih sprejeli javni organi naročniki, skladno s pogoji, določenimi v členih 2 do 2f te direktive, na podlagi obrazložitve, da so takšne odločitve kršile zakonodajo Skupnosti na področju javnih naročil ali nacionalne predpise o prenašanju te zakonodaje.“

2. Člen 2a(2) se spremeni:

(a) prvi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Do sklenitve pogodbe, ki sledi odločitvi o oddaji naročila s področja uporabe Direktive 2004/18/ES ali Direktive [o koncesijah], ne sme priti pred potekom roka, ki ne sme biti krajši od 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko se zadevnim ponudnikom in kandidatom po faksu ali po drugih elektronskih komunikacijskih sredstvih pošlje odločitev o oddaji naročila oziroma, če so bila uporabljena druga komunikacijska sredstva, pred potekom roka, ki ne sme biti krajši od 15 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je bila zadevnim ponudnikom in kandidatom poslano obvestilo o odločitvi o oddaji naročila, ali od roka 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu prejema odločitve o oddaji naročila.“;

(b) V četrtem pododstavku se prva alineja nadomesti z naslednjim:

„– povzetek ustreznih razlogov, navedenih v členu 41(2) Direktive 2004/18/ES, ob upoštevanju določb člena 41(3) navedene direktive ali člena 35(7) Direktive [o koncesijah], ob upoštevanju določb člena 35(8) navedene direktive in,“

3. v členu 2b se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) če Direktiva 2004/18/ES ali Direktiva [o koncesijah] ne zahteva predhodne objave obvestila o naročilu v *Uradnem listu Evropske unije*“;

4. Člen 2d se spremeni:

(a) v odstavku 1 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) če je naročnik oddal naročilo, ne da bi prej objavil obvestilo o naročilu v *Uradnem listu Evropske unije*, kadar to ni dovoljeno v skladu z Direktivo 2004/18/ES ali Direktivo [o koncesijah]“;

(b) v odstavku 4 se prva alineja nadomesti z naslednjim besedilom:

„- javni organ naročnik meni, da je oddaja naročila brez predhodne objave obvestila o naročilu v *Uradnem listu Evropske unije* dopustna v skladu z Direktivo 2004/18/ES ali Direktivo [o koncesijah]“;

5. Člen 2f(1)(a) se spremeni, kakor sledi:

(a) Prva alineja se nadomesti, kakor sledi:

”

- javni organ naročnik objavil obvestilo o oddaji naročila v skladu s členi 35(4), 36 in 37 Direktive 2004/18/ES, ali členi 26 in 27 Direktive [o koncesijah], če to obvestilo vključuje utemeljitev odločitve javnega organa naročnika, da sklene naročilo brez predhodne objave obvestila o naročilu v *Uradnem listu Evropske unije*, ali“;

(b) Po prvi alineji se vstavi naslednja alineja:

„- javni organ naročnik obvestil zadevne ponudnike in kandidate o sklenitvi pogodbe, če te informacije vsebujejo povzetek ustreznih razlogov, navedenih v členu 41(2) Direktive 2004/18/ES, ob upoštevanju določb člena 41(3) navedene direktive, ali navedenih v členu 35(7) Direktive [o koncesijah], ob upoštevanju določb člena 35(8) navedene direktive. To velja tudi za primere iz člena 2b(c) te direktive;“;

6. V členu 3 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Komisija lahko uvede postopek, ki je predviden v odstavkih 2 do 5, še pred sklenitvijo pogodbe, in sicer kadar meni, da je bila med postopkom oddaje naročila, ki spada na področje uporabe Direktive 2004/18/ES ali Direktive [o koncesijah], povzročena hujša kršitev prava Skupnosti na področju javnih naročil.“

Člen 45
Spremembe Direktive 92/13/EGS

Direktiva 92/13/EGS se spremeni:

1. Člen 1(1) se spremeni:

(a) prvi in drugi pododstavek se nadomestita z naslednjim:

„Ta direktiva se uporablja za naročila iz Direktive 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov javnih naročil naročnikov v vodnem, energetske in transportnem sektorju ter sektorju poštne storitev (1), razen če so takšna naročila izključena v skladu s členom 5(2), členi 19 do 26, členoma 29 in 30 ali členom 62 navedene direktive.

Ta direktiva se uporablja tudi za koncesije iz Direktive [o koncesijah], ki jih podelijo javni organi naročniki, razen če so takšne pogodbe izključene v skladu s členi 8, 10, 11, 12, 14, 15 in 21 navedene direktive.“ ;

(b) tretji pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da se v zvezi z naročili s področja uporabe Direktive 2004/17/ES ali Direktive [o koncesijah] zagotovi učinkovita in zlasti čim hitrejša revizija odločitev, ki so jih sprejeli javni organi naročniki, skladno s pogoji, določenimi v členih 2 do 2f te direktive, na podlagi obrazložitve, da so takšne odločitve kršile zakonodajo Skupnosti na področju javnih naročil ali nacionalne predpise o prenosu te zakonodaje.“

2. Člen 2a(2) se spremeni:

(a) prvi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Do sklenitve pogodbe, ki sledi odločitvi o oddaji naročila s področja uporabe Direktive 2004/17/ES ali Direktive [o koncesijah], ne sme priti pred potekom roka, ki ne sme biti krajši od 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko se zadevnim ponudnikom in kandidatom po faksu ali po drugih elektronskih komunikacijskih sredstvih pošlje odločitev o oddaji naročila oziroma, če so bila uporabljena druga komunikacijska sredstva, pred potekom roka, ki ne sme biti krajši od 15 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je bila zadevnim ponudnikom in kandidatom poslano obvestilo o odločitvi o oddaji naročila, ali od roka 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu prejema odločitve o oddaji naročila.“;

(b) v četrtem pododstavku se prva alineja nadomesti z naslednjim:

„— povzetek ustreznih razlogov, navedenih v členu 49(2) Direktive 2004/17/ES ali členu 35(7) Direktive [o koncesijah], ob upoštevanju določb člena 35(8) navedene direktive, in“;

3. v členu 2b se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) če Direktiva 2004/17/ES ali Direktiva [o koncesijah] ne zahteva predhodne objave obvestila v *Uradnem listu Evropske unije*“;

4. Člen 2c se nadomesti z naslednjim:

„Člen 2c

Če države članice določijo, da je treba vse zahtevke za revizijo zoper odločitev javnega organa naročnika, sprejeto v okviru ali v zvezi s postopkom oddaje naročila s področja uporabe Direktive 2004/17/ES ali Direktive [o koncesijah], vložiti pred iztekom določenega roka, znaša ta rok vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je bil ponudnik ali kandidat po faksu ali elektronsko obveščen o tej odločitvi javnega organa naročnika, oziroma – če se uporabijo druga komunikacijska sredstva – znaša ta rok vsaj 15 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je bil ponudnik ali kandidat obveščen o naročnikovi odločitvi ali vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu prejema odločitve javnega organa naročnika. Vsakemu ponudniku ali kandidatu je treba poleg te odločitve javnega organa naročnika sporočiti tudi povzetek ustreznih razlogov. V primeru zahtevka za revizijo v zvezi z odločitvami iz člena 2(1)(b) te direktive, ki niso predmet posebnega obvestila, znaša rok vsaj 10 koledarskih dni od objave zadevne odločitve.“

5. Člen 2d se spremeni:

- (a) v odstavku 1 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) če je javni organ naročnik oddal naročilo, ne da bi prej objavil obvestilo v *Uradnem listu Evropske unije*, kadar to ni dovoljeno v skladu z Direktivo 2004/17/ES ali Direktivo [o koncesijah]“;

- (b) v odstavku 4 se prva alineja nadomesti z naslednjim:

„— javni organ naročnik meni, da je oddaja naročila brez predhodne objave obvestila v *Uradnem listu Evropske unije* dopustna v skladu z Direktivo 2004/17/ES ali Direktivo [o koncesijah],“;

6. v členu 2f(1) se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„— javni organ naročnik objavil obvestilo o oddaji naročila v skladu s členi 43 in 44 Direktive 2004/17/ES ali s členoma 26 in 27 Direktive [o koncesijah], če to obvestilo vključuje utemeljitev odločitve javnega organa naročnika, da odda naročilo brez predhodne objave obvestila v *Uradnem listu Evropske unije*, ali

— javni organ naročnik obvestil zadevne ponudnike in kandidate o sklenitvi pogodbe, če te informacije vsebujejo povzetek ustreznih razlogov, navedenih v členu 49(2) Direktive 2004/17/ES ali v členu 35(7) Direktive [o koncesijah] ob upoštevanju določb člena 35(8) navedene direktive. To velja tudi za primere iz člena 2b(c) te direktive;“;

7. V členu 8 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Komisija lahko uporabi postopek iz odstavkov 2 do 5, kadar pred sklenitvijo pogodbe meni, da je med postopkom oddaje naročila, ki spada v področje uporabe Direktive 2004/17/ES ali Direktive [o koncesijah], ali v zvezi s členom 27(a)

Direktive 2004/17/ES v primeru javnih organov naročnikov, za katere se ta določba uporablja, prišlo do hujše kršitve prava Skupnosti na področju javnih naročil.“

NASLOV VI

POOBLASTILA, IZVEDBENA POOBLASTILA IN KONČNE DOLOČBE

Člen 46 *Izvajanje pooblastil*

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se na Komisijo prenese pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo iz členov 4(3), 21(3), 23(2), 25(3), 40(3) in 52(2) se na Komisijo prenese za nedoločen čas od [datum začetka veljavnosti te direktive].
3. Evropski parlament ali Svet lahko kadar koli prekličeta prenos pooblastila iz členov 4(3), 21(3), 23(2), 25(3), 40(3) in 52(2). S sklepom o preklicu pooblastila preneha veljati pooblastilo iz navedenega sklepa. Preklic začne veljati dan po objavi sklepa v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je v njem naveden. Preklic ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija takoj, ko sprejme delegirani akt, o tem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet na podlagi tega člena, začne veljati le, če mu Evropski parlament ali Svet v dveh mesecih od uradnega obvestila, ki sta ga prejela v zvezi s tem aktom, ne nasprotujeta ali če sta pred iztekom tega roka oba obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Navedeni rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 47 *Nujni postopek*

1. Delegirani akti, sprejeti po tem členu, začnejo veljati nemudoma in se uporabljajo, če se ne vloži ugovor v skladu z odstavkom 2. V uradnem obvestilu Evropskemu parlamentu in Svetu o delegiranem aktu se navedejo razlogi za uporabo nujnega postopka.
2. Evropski parlament ali Svet lahko delegiranemu aktu nasprotuje v skladu s postopkom iz člena 46(5). Komisija v tem primeru nemudoma razveljavi akt, potem ko jo Evropski parlament ali Svet uradno obvesti o svoji odločitvi, da mu nasprotuje.

Člen 48
Postopek odbora

1. Komisiji pomaga Svetovalni odbor za javna naročila, ustanovljen s Sklepom Sveta 71/306/EGS³⁵. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta člen se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 49
Prenos

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 30. junija 2014. Komisiji nemudoma sporočijo besedilo navedenih predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.
2. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih določb predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 50
Prehodne določbe

Sklicevanja na odstavka 3(a) in (b) člena 1 Direktive 2004/17/ES in odstavka 3 in 4 člena 1 in naslova III Direktive 2004/18/ES se štejejo kot sklicevanja na to direktivo.

Člen 51
Pregled

Komisija pregleda ekonomske učinke na notranji trg, ki so posledica uporabe mejnih vrednosti iz člena 5, in o njih poroča Evropskemu parlamentu in Svetu do 30. junija 2016.

Člen 52
Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po datumu objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

³⁵ UL L 185, 16.8.1971, str. 15.

Člen 53
Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

PRILOGA I
SEZNAM DEJAVNOSTI IZ TOČKE (5) PRVEGA ODSTAVKA ČLENA 2³⁶

NACE Rev. 1 ⁽¹⁾					Referenčna številka CPV
PODROČJE F			GRADBENIŠTVO		
Oddelek	Skupina	Razred	Predmet	Opombe	
45			Gradbeništvo	Ta oddelek zajema: gradnjo novih stavb in drugo novogradnjo, obnovo in splošna popravila.	45000000
	45.1		Pripravljalna dela na gradbiščih		45100000
		45.11	Rušenje objektov in zemeljska dela	Ta razred zajema: — rušenje stavb in drugih objektov, — čiščenje gradbišča, — odstranjevanje zemlje: izkopavanje, odlaganje, poravnavanje in izravnavanje gradbišča, kopanje jarkov, odstranjevanje skal, razstreljevanje itd., — pripravo gradbišča za miniranje, — — odstranjevanje odvečnega materiala ter druge izboljšave in priprave krovnine in gradbišča. Ta razred zajema tudi: — osuševanje gradbišča — osuševanje kmetijskih in gozdnih površin.	45110000

³⁶ V primeru različnih razlag nomenklatur CPV in NACE se uporablja nomenklatura CPV.

		45.12	Raziskovalno vrtanje in sondiranje	<p>Ta razred zajema:</p> <ul style="list-style-type: none"> — raziskovalno vrtanje, raziskovalno izvrtavanje in jedrovanje za gradbene, geofizične ali podobne namene. <p>Ta razred ne zajema:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vrtanja za nafto ali za plin, glej 11.20 — vrtanja vodnjakov, glej 45.25, — vrtanja in kopanja jaškov, glej 45.25, — iskanja nafte in plina, geofizičnih, geoloških ter seizmičnih meritev, glej 74.20. 	45120000
	45.2		Gradnja objektov in delov objektov splošna gradbena dela		45200000
		45.21	Splošna gradnja stavb in nizke stavbe	<p>Ta razred zajema:</p> <ul style="list-style-type: none"> — gradnjo vseh vrst stavb nizke gradnje, — mostove, vključno z dvignjenimi avtocestami, viadukti, predori in podvozi, — cevovode na dolge razdalje, komunikacijske in električne vode, — mestne cevovode, mestne komunikacijske in električne vode, — pomožne gradnje, — sestavljanje in postavljanje montažnih konstrukcij na gradbišču. <p>Ta razred ne zajema:</p> <ul style="list-style-type: none"> — storitvenih dejavnosti, povezanih s 	<p>45210000</p> <p>razen:</p> <p>-45213316</p> <p>45220000</p> <p>45231000</p> <p>45232000</p>

				<p>črpanjem nafte in plina, glej 11.20,</p> <p>— postavljanja pripravljenih montažnih konstrukcij iz materialov, ki jih proizvaja izvajalec sam, razen betona, glej oddelke 20, 26 in 28,</p> <p>— gradbenih del, razen stavb, v zvezi s stadioni, plavalnimi bazeni, telovadnicami, teniškimi igrišči, igrišči za golf in drugimi športnimi objekti, glej 45.23,</p> <p>— inštalacijskih del, glej 45.3,</p> <p>— zaključnih gradbenih del, glej 45.4,</p> <p>— arhitekturnih dejavnosti in dejavnosti nizke gradnje, glej 74.20,</p> <p>— upravljanja gradbenih projektov, glej 74.20.</p>	
		45.22	Postavljanje ostrešij in krovska dela	<p>Ta razred zajema:</p> <p>— postavljanje streh</p> <p>— postavljanje strešnih kritin,</p> <p>— impregniranje proti vlagi.</p>	45261000
		45.23	Gradnja cest, železniških prog, letališč in športnih objektov	<p>Ta razred zajema:</p> <p>— gradnjo avtocest, ulic, cest ter drugih avtomobilskih cest in pešpoti,</p> <p>— gradnjo železnic,</p> <p>— gradnjo letaliških stez,</p> <p>— gradbena dela, razen stavb, v zvezi s stadioni, plavalnimi bazeni, telovadnicami, teniškimi igrišči, igrišči za golf in drugimi športnimi objekti,</p> <p>— barvanje oznak na cestnih površinah in parkiriščih.</p> <p>Ta razred ne zajema:</p>	<p>45212212 in DA03</p> <p>45230000</p> <p>razen:</p> <p>-45231000</p> <p>-45232000</p> <p>-45234115</p>

				— pripravljalnega odstranjevanja zemlje, glej 45.11.	
		45.24	Gradnja vodnih objektov	<p>Ta razred zajema:</p> <p>— gradnjo:</p> <p>—</p> <p>— vodnih poti, pristanišč in rečnih gradenj, turističnih pristanišč (marin), zapornic itd.,</p> <p>— nasipov in jezov,</p> <p>— poglobljanje dna,</p> <p>— podvodno delo.</p>	45240000
		45.25	Druga gradbena dela, tudi dela specialnih strok	<p>Ta razred zajema:</p> <p>— gradbene dejavnosti, specializirane za en vidik, skupen različnim vrstam struktur, za katere je potrebno posebno znanje ali oprema,</p> <p>— gradnjo temeljev, vključno z zabijanjem pilotov,</p> <p>— vrtanje in gradnjo vodnjakov, vrtanje in kopanje jaškov,</p> <p>— postavitve jeklenih elementov, ki jih ne proizvaja izvajalec sam,</p> <p>— ukrivljanje jekla,</p> <p>— zidanje in tlakovanje,</p> <p>— postavljanje in podiranje zidarskih ter delovnih odrov, vključno z dajanjem zidarskih in delovnih odrov v najem,</p> <p>— gradnjo dimnikov in industrijskih peči.</p> <p>Ta razred ne zajema:</p> <p>— dajanje v najem zidarskih odrov brez postavljanja in podiranja, glej</p>	45250000 45262000

				71.32	
	45.3		Inštalacije pri gradnjah		45300000
		45.31	Električne inštalacije	<p>Ta razred zajema:</p> <p>montažo v stavbe ali druge projekte gradnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> — električnih napeljav, — telekomunikacijskih sistemov, — sistemov električnega ogrevanja, — radijskih in televizijskih hišnih anten, — požarnih alarmov, — protivlomnih alarmnih sistemov, — dvigal in tekočih stopnic, — strelovodov itd. 	<p>45213316</p> <p>45310000</p> <p>razen:</p> <p>-45316000</p>
		45.32	Izolacijska dela	<p>Ta razred zajema:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vgradnjo toplotne in zvočne izolacije ali izolacije proti tresljajem. <p>Ta razred ne zajema:</p> <ul style="list-style-type: none"> — impregniranje proti vlagi, glej 45.22 	45320000
		45.33	Vodovodne, plinske in sanitarne inštalacije	<p>Ta razred zajema:</p> <ul style="list-style-type: none"> — montažo v stavbe ali druge projekte gradnje: — — kleparske in sanitarne opreme — plinske napeljave — opreme in cevi za ogrevanje, prezračevanje, hlajenje ali klimatizacijo, 	45330000

				— sprinkler sisteme Ta razred ne zajema: — inštalacije za sisteme električnega ogrevanja, glej 45.31.	
		45.34	Druge inštalacije pri gradnjah	Ta razred zajema: — vgradnjo sistemov osvetlitve in signalizacije za ceste, železnice, letališča ter pristanišča, — montažo napeljave in opreme, drugje neomenjene, v stavbe ali druge projekte gradnje.	45234115 45316000 45340000
	45.4		Zaključna gradbena dela		45400000
		45.41	Fasaderska in štukaterska dela	Ta razred zajema: — nanašanje mavca ali štika na notranje ali zunanje stene stavbe ali drugih projektov gradnje.	45410000
		45.42	Vgrajevanje stavbnega in drugega pohištva	Ta razred zajema: — gradnjo vrat, oken, okvirjev za vrata in okna, opremljenih kuhinj, stopnic, opreme za trgovine in podobnega, ki jih ni proizvedel izvajalec sam in ki so iz lesa ali drugih materialov, — notranja zaključna dela, kot so dela na stropu, lesenih stenskih oblogah, premičnih pregradah itd. Ta razred ne zajema: — polaganja parketa in drugih talnih oblog, glej 45.43.	45420000
		45.43	Oblaganje tal in sten	Ta razred zajema: — polaganje, obešanje ali vgraditev v stavbe ali druge projekte gradnje:	45430000

				<p>—</p> <p>— keramičnih, betonskih stenskih in talnih ploščic ali ploščic iz rezanega kamna,</p> <p>— parketa in drugih talnih oblog, preprog in linolejev,</p> <p>— vključno s plastičnimi ali iz gume,</p> <p>— teraco, marmornih, granitnih ali skrilastih tal ali sten,</p> <p>— stenskih tapet.</p>	
		45.44	Steklarska in pleskarska dela	<p>Ta razred zajema:</p> <p>— barvanje notranjosti in zunanosti stavb,</p> <p>— barvanje objektov nizke in visoke gradnje,</p> <p>— vgraditev stekla, ogledal itd.</p> <p>Ta razred ne zajema:</p> <p>— vgraditve oken, glej 45.42.</p>	45440000
		45.45	Druga zaključna gradbena dela	<p>Ta razred zajema:</p> <p>— gradnjo zasebnih plavalnih bazenov,</p> <p>— čiščenje s paro, peskanje in podobne dejavnosti na zunanosti stavb,</p> <p>— druga zaključna gradbena dela, drugje neomenjena.</p> <p>Ta razred ne zajema:</p> <p>— čiščenja notranjosti stavb in drugih objektov, glej 74.70.</p>	45212212 in DA04 45450000
	45.5		Dajanje strojev in naprav za gradnjo in		45500000

			rušenje v najem, skupaj z upravljavci strojev		
		45.50	Dajanje strojev in naprav za gradnjo in rušenje v najem, skupaj z upravljavci strojev	Ta razred ne zajema: — dajanje v najem gradbene opreme in opreme za rušenje brez izvajalca, glej 71.32	45500000
<p>(1) Uredba Sveta (EGS) št. 3037/90 z dne 9. oktobra 1990 o statistični klasifikaciji gospodarskih dejavnosti v Evropski skupnosti (UL L 293, 24.10.1990, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (EGS) št. 761/93 (UL L 83, 3.4.1993, str. 1).</p>					

PRILOGA II
SEZNAM ZAKONODAJE IZ ČLENA 40(3)

1. Direktiva 2009/33/ES³⁷

PRILOGA III
DEJAVNOSTI, KI JIH IZVAJAJO JAVNI ORGANI NAROČNIKI, KAKOR JE
NAVEDENO V ČLENU 4

Določbe te direktive, ki urejajo koncesije, ki jih podelijo javni organi naročniki, veljajo za naslednje dejavnosti:

1. Kar zadeva plin in ogrevanje:
- (a) zagotavljanje ali upravljanje stalnih omrežij, ki so namenjena zagotavljanju javnih storitev v zvezi s proizvodnjo, transportom ali distribucijo plina ali toplote;
 - (b) dobavo plina ali toplote takšnim omrežjem.
- Če omrežja, namenjena opravljanju javnih storitev, s plinom ali toploto preskrbijo naročniki iz pododstavkov 2 in 3 člena 4(1) se to ne pojmuje kot ustrezna dejavnost v smislu odstavka 1, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
- (c) proizvodnja plina ali toplote s strani zadevnega naročnika je neizogibna posledica opravljanja dejavnosti, ki niso navedene v tem odstavku ali v odstavkih 2 do 4 te Priloge;

³⁷ UL L 120, 15.5.2009, str. 5.

- (d) oskrba javnega omrežja je namenjena le gospodarski izrabi takšne proizvodnje in ne znaša več kot 20 % prometa naročnika glede na povprečje prejšnjih treh let, vključno s tekočim letom.

2. kar zadeva elektriko:

- (a) zagotavljanje ali upravljanje stalnih omrežij, ki so namenjena zagotavljanju javnih storitev v zvezi s proizvodnjo, transportom ali distribucijo električne energije;
- (b) dobavo električne energije takšnim omrežjem.

Za namene te direktive preskrba z električno energijo vključuje generacijo (proizvodnjo) in veleprodajo električne energije.

Dobava električne energije omrežjem, ki zagotavljajo javne storitve, s strani naročnikov iz pododstavkov 2 in 3 člena 4(1) se ne pojmuje kot ustrezna dejavnost v smislu odstavka 1, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) zadevni naročnik proizvaja električno energijo zato, ker je njena poraba potrebna za opravljanje dejavnosti, razen dejavnosti iz tega odstavka ali odstavkov 1, 3 in 4 te Priloge;
- (b) oskrba javnega omrežja je odvisna samo od lastne porabe naročnika in ne presega 30 % njegove celotne proizvedene električne energije glede na povprečje prejšnjih treh let, vključno s tekočim letom.

3. kar zadeva vodo:

- (a) zagotavljanje ali upravljanje stalnih omrežij, ki so namenjena zagotavljanju javnih storitev v zvezi s proizvodnjo, transportom ali distribucijo pitne vode;
- (b) dobavo pitne vode takšnim omrežjem.

Ta direktiva se uporablja tudi za koncesije, ki jih podelijo ali organizirajo naročniki, ki opravljajo katero od zgoraj navedenih dejavnosti in ki so povezani z eno od naslednjih dejavnosti:

- (a) projekti vodnega inženirstva, namakanja ali melioracije, pod pogojem, da količina vode, namenjena za dobavo pitne vode, predstavlja več kakor 20 % celotne količine vode, ki se zagotavlja bodisi s temi projekti bodisi z namakalnimi ali melioracijskimi napravami ali
- (b) odstranjevanje ali čiščenje odplak.

Dobava pitne vode omrežjem, ki zagotavljajo javne storitve, s strani naročnikov iz pododstavka 1 odstavka 1 in odstavka 2 člena 4 se ne pojmuje kot ustrezna dejavnost v smislu pododstavka 1, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) zadevni naročnik proizvaja pitno vodo zato, ker je njena poraba potrebna za opravljanje dejavnosti, razen tistih iz členov 1 do 4 te Priloge;

- (b) oskrba javnega omrežja je odvisna samo od lastne porabe subjekta in ne presega 30 % njegove celotne proizvedene pitne vode glede na povprečje prejšnjih treh let, vključno s tekočim letom.
4. Dejavnosti v zvezi z zagotavljanjem ali upravljanjem omrežij, ki zagotavljajo javne storitve na področju železnice, avtomatiziranih sistemov, tramvajev, trolejbusov, avtobusov ali žičnic.

Pri prevoznih storitvah se šteje, da omrežje obstaja, kadar se storitev opravlja v skladu s pogoji delovanja, ki jih predpiše pristojni organ države članice, na primer stanje poti, ki se bo oskrbovala, zmožljivost, ki se bo dala na voljo, ali pogostnost storitve.

5. Dejavnosti v zvezi z izkoriščanjem geografskega prostora za namen zagotavljanja letališke infrastrukture, infrastrukture v obmorskih pristaniščih ali pristaniščih v notranjosti ali infrastrukture v drugih terminalih za prevoznike po zraku, morju ali celinskih plovni poteh.
6. Dejavnosti v zvezi z zagotavljanjem:
- (a) poštne storitve; v skladu s pogoji iz točke (c),
- (b) drugih storitev, razen poštne storitve, pod pogojem, da take storitve opravlja naročnik, ki opravlja tudi poštne storitve v smislu točke (b) pododstavka 2, in pod pogojem, da pogoji iz člena 27(1) Direktive [nadomešča 2004/17/ES] niso izpolnjeni v zvezi s storitvami iz točke (b) pododstavka 2.

V tej direktivi in brez poseganja v Direktivo 97/67/ES:

„poštna pošiljka“: pomeni enoto, ki je naslovljena v končni obliki, v kateri jo bo izvajalec prenesel, ne glede na težo. Poleg pisemskih pošilk take pošiljke zajemajo na primer tudi knjige, kataloge, časopise, občasne publikacije in poštne pakete, ki vsebujejo blago komercialne vrednosti ali brez take vrednosti, ne glede na težo;

- (a) „poštne storitve“: pomenijo storitve sprejema poštne pošiljke, njihovega sortiranja, usmerjanja in dostave. To vključuje storitve, ki spadajo v obseg univerzalne storitve, vzpostavljene v skladu z Direktivo 97/67/ES, ter storitve, ki v ta obseg ne sodijo;
- (b) „druge storitve, razen poštne storitve“: pomeni storitve na naslednjih področjih:
- (1) storitve obdelave pošte (storitve pred in po pošiljanju, vključno s „storitvami vložišča“);
- (2) storitve z dodano vrednostjo, povezane z elektronskimi sredstvi in ki se v celoti opravljajo z elektronskimi sredstvi (vključno z varnim prenosom šifriranih dokumentov z elektronskimi sredstvi, storitvami upravljanja naslovov in prenosom registrirane elektronske pošte);

- (3) storitve v zvezi s poštnimi pošiljkami, ki niso vključene v točki (a), kot je direktna pošta brez naslova;
 - (4) finančne storitve, kakor so opredeljene v CPV pod referenčnimi številkami od 66100000-1 do 66720000-3 in členu 8(5)(d), predvsem poštna nakaznica in poštno brezgotovinsko poslovanje;
 - (5) filatelistične storitve;
 - (6) logistične storitve (storitve, ki so kombinacija fizične dostave in/ali skladiščenja z drugimi nepoštnimi funkcijami).
7. Dejavnosti v zvezi z izkoriščanjem geografskega območja za namene:
- (a) črpanja nafte ali plina;
 - (b) iskanje ali izkopavanje premoga ali drugih trdnih goriv.

PRILOGA IV
INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA NAVESTI V OBJAVAH O KONCESIJAH

1. Ime, identifikacijska številka (kadar je določena z nacionalno zakonodajo), naslov, vključno s šifro NUTS, telefonska številka, številka faksa, elektronski in spletni naslov javnega organa naročnika ali naročnika ter, če posreduje dodatne informacije druga služba, podatki te službe.
2. Vrsta javnega organa naročnika ali naročnika in glavna dejavnost.
3. Če vloge vsebujejo ponudbe, elektronski ali spletni naslov, na katerem bodo brezplačno na voljo specifikacije in kakršni koli dodatni dokumenti z neomejenim in celovitim neposrednim dostopom.
4. Opis naročila: narava in obseg del, vrste in količine ali vrednosti blaga, narava in obseg storitev; kadar je koncesija razdeljena na dele, se te informacije zagotovijo za vsak del. Po potrebi opis možnosti.
5. Referenčna številka oziroma številke nomenklature CPV. Če je koncesija razdeljena na dele, se te informacije zagotovijo za vsak del.
6. Oznaka NUTS za glavni sedež gradenj v primeru koncesij za gradnje ali oznaka NUTS za glavni kraj izvajanja koncesij za storitve; če je koncesija razdeljena na dele, se te informacije zagotovijo za vsak del.
7. Ocenjena skupna vrednost koncesije; če je koncesija razdeljena na dele, je treba te informacije zagotoviti za vsak del, skupaj z natančno metodo za izračun ocenjene skupne vrednosti koncesije v skladu s členom 6.
8. Če bo koncesija razdeljena na dele, navedba, ali je mogoče razpisati natečaj za enega, več ali vse dele; navedba katere koli možne omejitve števila delov, ki se lahko dodelijo posameznemu ponudniku.

9. Časovni okvir za dobavo ali izvedbo blaga, gradenj ali storitev in po možnosti trajanje koncesije.
10. Pogoji za sodelovanje, kar vključuje:
 - (a) po potrebi navedbo, ali je koncesija omejena na zaščitene delavnice oziroma izvedbo v okviru zaščiteneh programov za zaposlene,
 - (b) po potrebi navedbo, ali je izvedba storitve po zakonu, uredbi ali upravni določbi rezervirana za določeno stroko; sklicevanje na veljavni zakon, uredbo ali upravno določbo,
 - (c) seznam in strnjen opis izbirnih meril; najnižja(-e) raven(-ni) standardov, ki se lahko zahteva(-jo); navedba zahtevanih informacij (samoizjave, dokumentacija).
11. Opis postopka za oddajo koncesije, ki se uporablja, če se postopek izvaja v več stopnjah, število kandidatov, ki se sprejmejo za dano fazo ali so vabljeni, da predložijo ponudbe, in objektivna merila, ki se uporabijo za izbiro zadevnih kandidatov.
 - (a) rok za predložitev vlog
 - (b) naslov, na katerega se pošljejo;
 - (c) jezik ali jeziki, v katerih morajo biti napisane
12. Merila, ki bodo uporabljena pri podeljevanju koncesije
13. Datum odpošiljanja obvestila
14. Ime in naslov pritožbenega organa in, kjer je ustrezno, organa, pristojnega za postopke mediacije. Natančne informacije glede roka za revizijske postopke ali po potrebi ime, naslov, telefonska številka, številka faksa in elektronski naslov službe, kjer je mogoče dobiti te informacije.
15. Po potrebi posebni pogoji, ki veljajo za izvajanje koncesije.
16. Naslov, na katerega je treba poslati vloge ali ponudbe.
17. V primeru enostopenjskega postopka:
 - (a) rok za sprejemanje ponudb, če se razlikuje od roka za predložitev vlog
 - (b) časovni okvir veljavnosti ponudnikove ponudbe,
 - (c) datum, čas in kraj odpiranja ponudb,
 - (d) pooblašcene osebe, navzoče pri takem odpiranju.
18. Če je primerno, navedba zahtev in pogojev, povezanih z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev

19. Informacije, ali se koncesija nanaša na projekt in/ali program, financiran s sredstvi iz skladov Evropske unije.

PRILOGA V
INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA NAVESTI V OBVESTILIH O PODELITVI
KONCESIJ

I INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA NAVESTI V OBVESTILIH O PODELITVI KONCESIJE, OBJAVLJENE V SKLADU S ČLENOM 27(1)

1. Ime, identifikacijska številka (kadar je določena z nacionalno zakonodajo), naslov, vključno s šifro NUTS, telefonska številka, številka faksa, elektronski in spletni naslov javnega organa naročnika ali naročnika ter, če posreduje dodatne informacije druga služba, podatki te službe.
2. Vrsta javnega organa naročnika ali naročnika in glavna dejavnost.
3. Referenčna številka oziroma številke nomenklature CPV.
4. Šifra NUTS za glavno lokacijo gradnje v primeru gradnje ali šifra NUTS za glavni kraj izvedbe v primeru koncesij za storitve.
5. Opis naročila: vrsta in obseg gradnje, vrsta in količina oziroma vrednost blaga, vrsta in obseg storitev. Kadar je koncesija razdeljena na sklope, se te informacije navedejo za vsak sklop. Po potrebi opis kakršnih koli možnosti.
6. Opis uporabljenega postopka podelitve ter, v primeru podelitve brez predhodne objave, utemeljitev.
7. Merila iz člena 39, ki so bila uporabljena za podelitev koncesije ali koncesij.
8. Datum odločitve ali odločitev o podelitvi koncesije;
9. Število prejetih ponudb za posamezno podelitev koncesije, vključno s:
 - (a) številom prejetih ponudb gospodarskih subjektov, ki so mala oziroma srednja podjetja,
 - (b) števila prejetih ponudb iz tujine,
 - (c) številom elektronsko prejetih ponudb.
10. Za vsako podelitev ime, naslov, vključno s šifro NUTS, telefonska številka, številka faksa, elektronski in spletni naslov izbranega(-ih) ponudnika(-ov), vključno z:
 - (a) informacijo, ali je izbrani ponudnik malo oziroma srednje podjetje,
 - (b) informacijo, ali je bila koncesija podeljena konzorciju.
11. Vrednost in glavni finančni pogoji podelitve koncesije, vključno s pristojbinami in cenami.

12. Po potrebi za vsako podelitev vrednost in delež koncesije, ki bo verjetno oddan v podizvajanje tretjim stranem.
13. Informacije, ali se koncesija nanaša na projekt in/ali program, financiran s sredstvi iz skladov Evropske unije.
14. Ime in naslov nadzornega organa in organa, odgovornega za revizijske in po potrebi mediacijske postopke. Natančne informacije glede roka za revizijske postopke ali po potrebi ime, naslov, telefonska številka, številka faksa in elektronski naslov službe, kjer je mogoče dobiti te informacije.
15. Datumi in sklicevanja prejšnjih objav v Uradnem listu Evropske unije, ki so pomembni za koncesije, sporočene v tem obvestilu.
16. Datum odpošiljanja obvestila.
17. Podrobna metoda izračuna skupne ocenjene vrednosti koncesije v skladu s členom 6.
18. Kakršne koli druge pomembne informacije.

II. INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA VKLJUČITI V OBVESTILA O PODELITVI KONCESIJE, OBJAVLJENA V SKLADU S ČLENOM 27(2)

1. Ime, identifikacijska številka (kadar je določena z nacionalno zakonodajo), naslov, vključno s šifro NUTS, telefonska številka, številka faksa, elektronski in spletni naslov javnega organa naročnika ali naročnika ter, če posreduje dodatne informacije druga služba, podatki te službe.
2. Opis naročila: narava in obseg del, vrste in količine ali vrednosti blaga, narava in obseg storitev; kadar je koncesija razdeljena na dele, se te informacije zagotovijo za vsak del. Po potrebi opis možnosti.
3. Referenčna številka oziroma številke nomenklature CPV.
4. Vrsta javnega organa naročnika ali naročnika in glavna dejavnost.
5. Datum odločitve ali odločitev o podelitvi koncesije;
6. Za vsako podelitev koncesije, naslov, vključno s šifro NUTS, telefonska številka, številka faksa, elektronski in spletni naslov gospodarskih subjektov, ki jim je bila podeljena koncesija.
7. Vrednost in glavni finančni pogoji podelitve, vključno s pristojbinami in cenami.
8. Podrobna metoda izračuna skupne ocenjene vrednosti koncesije v skladu s členom 6.

PRILOGA VI

INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA NAVESTI V OBVESTILIH O PODELITVI KONCESIJ, KI SE NANAŠAJO NA KONCESIJE ZA SOCIALNE IN DRUGE POSEBNE STORITVE (ČLEN 27 (1))

1. Ime, identifikacijska številka (kadar je določena z nacionalno zakonodajo), naslov, vključno s šifro NUTS, telefonska številka, številka faksa, elektronski in spletni naslov javnega organa naročnika ali naročnika ter, če posreduje dodatne informacije druga služba, podatki te službe.
2. Vrsta javnega organa naročnika ali naročnika in glavna dejavnost.
3. Referenčne številke nomenklature CPV; če je pogodba razdeljena na dele, se te informacije zagotovijo za vsak del.
4. Vsaj kratek povzetek vrste in količine storitev ter po potrebi dodatnih gradbenih del in blaga, ki se zagotavljajo.
5. Število prejetih ponudb.
6. Vrednost in glavni finančni pogoji podelitve, vključno s pristojbinami in cenami.
7. Ime in naslov, vključno s šifro NUTS, telefonska številka, številka faksa, elektronski in spletni naslov izbranih gospodarskih subjektov.

8. Kakršne koli druge pomembne informacije.

PRILOGA VII
INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA NAVESTI V OBJAVAH SPREMENB
KONCESIJE V ČASU NJENE VELJAVNOSTI V SKLADU S ČLENOM 42

1. Ime, identifikacijska številka (kadar je določena z nacionalno zakonodajo), naslov, vključno s šifro NUTS, telefonska številka, številka faksa, elektronski in spletni naslov javnega organa naročnika ali naročnika ter, če posreduje dodatne informacije druga služba, podatki te službe.
2. Referenčne številke nomenklature CPV.
3. Šifra NUTS za glavno lokacijo gradnje v primeru koncesij za javne gradnje ali koncesij za gradnje ali šifra NUTS za glavni kraj dobave ali izvedbe v primeru koncesij za storitve.
4. Opis koncesije pred spremembo in po njej: vrsta in obseg gradnje, vrsta in količina oziroma vrednost blaga, vrsta in obseg storitev.
5. Kadar je to umestno, spremembe finančnih pogojev koncesije, vključno s povečanjem cen ali pristojbin, ki jih povzroči sprememba.
6. Opis okoliščin, zaradi katerih je bila potrebna sprememba.
7. Datum odločitve o podelitvi koncesije.
8. Po potrebi ime, naslov, vključno s šifro NUTS, telefonska številka, številka faksa, elektronski in spletni naslov novega gospodarskega subjekta ali subjektov.
9. Informacije, ali se koncesija nanaša na projekt in/ali program, financiran s sredstvi iz skladov Evropske unije.
10. Ime in naslov nadzornega organa in organa, odgovornega za revizijske in po potrebi mediacijske postopke. Natančne informacije glede roka za revizijske postopke ali po potrebi ime, naslov, telefonska številka, številka faksa in elektronski naslov službe, kjer je mogoče dobiti te informacije.
11. Datumi in sklicevanja prejšnjih objav v Uradnem listu Evropske unije, ki so pomembni za naročila, sporočena v tem obvestilu.
12. Datum odpošiljanja obvestila.
13. Kakršne koli druge pomembne informacije.

PRILOGA VIII
OPREDELITEV NEKATERIH TEHNIČNIH SPECIFIKACIJ

Za namene te direktive:

1. „tehnične specifikacije“ pomenijo nekaj od naslednjega:

- (a) v primeru koncesij za javne gradnje ali koncesij za gradnje skupek tehničnih predpisov, ki jih vsebuje zlasti dokumentacija v zvezi s podeljevanjem koncesije in s katerimi so opredeljene zahtevane značilnosti za material, proizvod ali blago, da je namen uporabe, za katero jih potrebuje javni organ naročnik ali naročnik, dosežen. Te značilnosti vključujejo stopnje okoljske in podnebne uspešnosti, zahteve v zvezi s konstrukcijo, namenjeno vsem uporabnikom (vključno z dostopnostjo za invalidne osebe), ter ocenjevanje skladnosti, uspešnosti, varnosti ali dimenzij, vključno s postopki v zvezi z zagotavljanjem kakovosti, izrazoslovjem, simboli, preizkušanjem in preizkusnimi metodami, pakiranjem, označevanjem in uporabo nalepk, navodili za uporabnike ter proizvodnimi postopki in metodami v kateri koli fazi življenjskega cikla gradenj; te značilnosti vključujejo tudi pravila glede načrtov in ocene stroškov, preizkus, inšpekcijske preglede in pogoje za sprejemljivost gradenj in konstrukcijskih metod ali tehnik ter vse druge tehnične pogoje, ki jih lahko predpiše javni organ naročnik ali naročnik v skladu s splošnimi ali posebnimi predpisi v zvezi z dokončanimi gradnjami in materiali ali deli, ki jih vključujejo;
 - (b) v primeru koncesij za storitve specifikacijo v dokumentu, ki opredeljuje zahtevane značilnosti proizvoda ali storitve, kot so stopnje kakovosti, stopnje okoljske in podnebne uspešnosti, zahteve za konstrukcijo, namenjeno vsem uporabnikom (vključno z dostopnostjo za invalidne osebe), ter ocenjevanje skladnosti, uspešnosti, uporabe proizvoda, varnosti ali dimenzij, vključno z zahtevami v zvezi s proizvodom glede imena, pod katerim se prodaja, izrazoslovjem, simboli, preizkušanjem in preizkusnimi metodami, pakiranjem, označevanjem in uporabo nalepk, navodili za uporabnike, proizvodnimi postopki ter metodami v kateri koli fazi življenjskega cikla dobave ali storitve in postopki ocenjevanja skladnosti;
2. „standard“ pomeni tehnično specifikacijo, ki jo odobri pristojni organ za standardizacijo za ponavljajočo se ali stalno uporabo, s katerim usklajenost ni obvezna in ki spada v eno izmed naslednjih kategorij:
- (a) mednarodni standard: standard, ki ga je prilagodila mednarodna organizacija za standardizacijo in je na voljo javnosti,
 - (b) evropski standard: standard, ki ga je sprejela evropska organizacija za standardizacijo in je na voljo javnosti,
 - (c) nacionalni standard: standard, ki ga je sprejela nacionalna organizacija za standardizacijo in je na voljo javnosti;
3. „evropski tehnični atest“ pomeni ugodno tehnično oceno ustreznosti proizvoda za njegovo uporabo v določen namen, na podlagi izpolnjevanja osnovnih zahtev za gradnje zaradi ustreznih lastnosti proizvoda in opredeljenih pogojev za uporabo. Evropske tehnične ateste izdaja organ za tehnična soglasja, ki ga za ta namen določi država članica;
4. „enotna tehnična specifikacija“ pomeni tehnično specifikacijo, določeno v skladu s postopkom, ki ga priznavajo države članice in je bil objavljen v Uradnem listu Evropske unije;

5. „tehnična referenca“ pomeni kateri koli proizvod, ki so ga pripravili evropski organi za standardizacijo, razen evropskih standardov, v skladu s postopki, prilagojenimi novim potrebam trga.

PRILOGA IX **ZNACILNOSTI OBJAVE**

1. Objava obvestil

Obvestila iz členov 26 in 27 morajo javni organi naročniki ali naročniki poslati Uradu za publikacije Evropske unije in morajo biti objavljena v skladu z naslednjimi pravili:

obvestila iz členov 26 in 27 objavi Urad za publikacije Evropske unije;

Urad za publikacije Evropske unije izda javnemu organu naročniku ali naročniku potrdilo iz člena 28(5).

2. Objava dopolnilnih ali dodatnih informacij

Javni organi naročniki in naročniki specifikacije ter dodatno dokumentacijo v celoti objavijo na svetovnem spletu.

3. Format in postopki za elektronsko pošiljanje obvestil

Format in postopek elektronskega pošiljanja obvestil, kot ju je določila Komisija, sta na voljo na spletnem naslovu „<http://simap.europa.eu>“.

PRILOGA X **STORITVE IZ ČLENA 17**

Referenčna številka CPV	Opis
7511000-4 in od 85000000-9 do 85323000-9 (razen 85321000-5 in 85322000-2)	Storitve na področju zdravstva in socialnega varstva
75121000-0, 75122000-7, 75124000-1	Upravne storitve na področju izobraževanja, zdravstva in kulture
75300000-9	Storitve v okviru obveznega socialnega zavarovanja
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Storitve v okviru dajatev
98000000-3	Druge javne, skupne in osebne storitve

98120000-0

Storitve sindikatov

98131000-0

Storitve verskih organizacij

PRILOGA XI
SEZNAM ZAKONODAJE EVROPSKE UNIJE IZ ČLENA 4(3)(b)

Pravice, ki so bile odobrene po postopku, v katerem je bilo zagotovljeno ustrezno obveščanje javnosti, in katerih odobritev je temeljila na objektivnih merilih, ne pomenijo „posebnih ali izključnih pravic“ v smislu te direktive. Spodaj so navedeni postopki, ki zagotavljajo primerno predhodno preglednost za izdajo dovoljenj na podlagi drugih zakonodajnih aktov Evropske unije, ki ne pomenijo „posebnih ali izključnih pravic“ v smislu te direktive:

- (a) izdaja dovoljenj za upravljanje naprav za zemeljski plin v skladu s postopki, določenimi v členu 4 Direktive 98/30/ES;
- (b) izdaja dovoljenja ali povabilo za oddajo ponudbe za gradnjo novih naprav za proizvodnjo električne energije v skladu z določbami Direktive 96/92/ES;
- (c) izdaja dovoljenja v skladu s postopki, določenimi v členu 9 Direktive 97/67/ES, v zvezi s poštnimi storitvami, ki niso ali ne bodo rezervirane;
- (d) postopek za izdajo dovoljenja za opravljanje dejavnosti, ki vključuje izkoriščanje ogljikovodikov, v skladu z Direktivo 94/22/ES;
- (e) javna naročila storitev v smislu Uredbe (ES) št. 1370/2007, ki so bila oddana na podlagi za konkurenco odprtega razpisnega postopka v skladu s členom 5(3) Uredbe.

PRILOGA XII
ZAHTEVE V ZVEZI Z OPREMO ZA ELEKTRONSKO SPREJEMANJE PONUDB
IN VLOG

- 1. Naprave za elektronsko sprejemanje ponudb in vlog morajo s tehničnimi sredstvi in ustreznimi postopki zagotoviti vsaj, da:
 - (a) je mogoče točen čas in datum prejetja ponudb in vlog natančno določiti;
 - (b) se lahko ustrezno zagotovi, da pred določenimi roki nihče nima dostopa do podatkov, poslanih v skladu s temi zahtevami;
 - (c) se, če je kršena prepoved tega dostopa, lahko ustrezno zagotovi, da se kršitev zlahka zazna;
 - (d) lahko samo pooblaščen osebe določijo ali spremenijo datume odpiranja prejetih dokumentov;
 - (e) se med različnimi fazami postopka podeljevanja koncesije omogoči dostop do vseh predloženih podatkov ali dela teh podatkov izključno ob hkratnem ukrepanju pooblaščenih oseb;
 - (f) hkratno ukrepanje pooblaščenih oseb omogoči dostop do poslanih podatkov šele po predpisanem datumu;

- (g) so podatki, prejeti in odprti v skladu s temi zahtevami, še naprej dostopni samo osebam, pooblaščenim za seznanitev z njimi, in
- (h) avtentifikacija ponudb ustreza zahtevam iz te priloge.

PRILOGA XIII
INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA NAVESTI V PREDHODNIH INFORMATIVNIH
OBVESTILIH O KONCESIJAH ZA SOCIALNE IN DRUGE POSEBNE STORITVE
(iz člena 26(3))

1. Ime, identifikacijska številka (kadar je določena z nacionalno zakonodajo), naslov, vključno s šifro NUTS, telefonska številka, številka faksa, elektronski in spletni naslov javnega organa naročnika ali naročnika ter, če posreduje dodatne informacije druga služba, podatki te službe.
2. Po potrebi elektronski ali spletni naslov, kjer bodo na voljo specifikacije in kakršni koli dodatni dokumenti.
3. Vrsta javnega organa naročnika ali naročnika in glavna dejavnost, ki se opravlja.
4. Referenčne številke nomenklature CPV; če je naročilo razdeljeno na več sklopov, se te informacije navedejo za vsak sklop posebej.
5. Šifra NUTS za glavni kraj dobave ali izvedbe koncesij za storitve.
6. Opis storitev ter po potrebi povezanih gradenj in blaga, ki so predmet naročila.
7. Predvidena skupna vrednost koncesij; če je koncesija razdeljena na več sklopov, se te informacije navedejo za vsak sklop posebej.
8. Pogoji za sodelovanje.
9. Če je primerno, roki za vzpostavitev stika z javnim organom naročnikom ali naročnikom glede sodelovanja.
10. Če je primerno, kratek opis glavnih značilnosti postopka podeljevanja, ki se uporablja.
11. Kakršne koli druge pomembne informacije.